

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.
Prenumerata metams:
Amerikoje ..... \$
Kanadoje ir užrubežiuose \$2
Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir užrubežiuose \$1.25
Amerikoje .....
Apgarsinimų kainos klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.
Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.
The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 51

Telephone:
So. Boston, 606

80. BOSTON, MASS., 19 GRUODŽIO-DEC., 1917 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 606

Metas XII.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on December 19, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Tarp Rusijos ir Centralių valstybių padaryta formale sutartis.

VOKIEČIAI SUTIKO ANT RUSŲ FORMULOS.

Kaizeris savo kariuomenės kitus frontus negabens.

Iš Berlyno atėjo per Londoną šitoks pranešimas: "Lietuvos Brastoj įvyko formale karės pertraukimo sutartis, po kuria pasirašė iš vienos pusės Rusijos valdžios atstovai, o iš kitos Vokietijos, Austro-Vengrijos, Bulgarijos ir Turkijos igaliotiniai.

"Karės pertrauka prasidėdė 17 gruodžio nuo pietų ir pasilieka galioj iki 14 sausio, 1918 metų. Jeigu už septynių dienų iškalno nebus duota nota, tai karės pertrauka pati savaimi tęsis ir toliau. Ji apima visas jūrių, oro ir sausžemio spēkas bendram fronte.

"Sulyg 9-to sutarties perškyrimo, taikos derybos turi prasidėti tuojau, kaip tik ant sutarties pasirašys visi atstovai."

Petrogradas 16 gruodžio taipgi paskelbė, kad Rusija ir Vokietija nutarė padėti ginklą.

Rusų formula priimta.

Rusijos užsienio ministeris praneša, kad vienu tarpu rodėsi, jog derybos su vokiečiais jau pails, nes vokiečių atstovas gen. Hoffmann buvo užsispyręs, kad vokiečiams būtų palikta teisė gabenti savo kariuomenę į kitus frontus. Tačiau galų gale vokiečių vadas sutiko priimti rusų formulą, t. y. kad kariuomenė nebutų kitur gabenama.

"Mes negalim militarizmui gelbėti ir negelbėsime," pasakė Trockis. "Kariuomenės perkėlimo klausimas buvo vienas iš svarbiausių. Aš manau, kad mūsų formula ir sąjungininkai gali but patenkinti."

RUSŲ IR VOKIEČIŲ FRONTE PRASIDĖJO JAU PIRKLYBA.

Iš Petrogrado pranešama, kad vokiečiai jau pradėjo gauti iš Rusijos riebalų ir kitokių labai reikalingų jiems dalykų. Kredito draugijos gavo žinių, kad Minsko mieste ir kitose šiaurvakarinio fronto vietose prasidėjo jau pirklyba su vokiečiais. Krautuvės atsidarė ir vokiečiai maino metalo išdirbinius ir chemikalus ant daržovių, riebalų ir anglių. Svarū mūlo mokama 15 rublių.

ANT KALĖDŲ KAIZERIS PADARYS "PASKUTINĮ TAIKOS PASIŪLYMĄ."

Anot Londono pranešimo, kaizeris rengiasi prieš Kalėdas dar sykį pasiūlyti sąjungininkams taikytis "ir jeigu jie tą pasiūlymą atmes, tai ant jų puls visa atsakomybė už liejimą kraujo per 1918 metus."

PLĖSIMAI RUSIJOS PLĖČIASI.

Dešimts dienų atgal rusų kariavai išplėšė Žiemos Rūmų sklepus, kur buvo daug vyno. Tas sužadino norą gerti ir nuo to laiko nuolat plėšiamos vynu krautuvės. Tų plėsimų pasekmę prasidėjo girtuoklavinimas ir betvarkė. Girti kariavai vaikščioja ir miesto gatvėse šaudo. Į kelias paskutines dienas buvo jau daug nelaimių.

Taryba daro viską, kad tą betvarkę sulaukių; gatvėmis vaikščioja raudonoji gvardija ir važinėja šarvuoti automobiliai, kurie gauda plėšikus. Tačiau pakol Petrograde busių gėrimų, tvarkos tenai nebusi. Girti kariavai sulaiko net Tarybos automobilius ir apžiūri, ar jie kartais neturi bonkų. Stoka disciplinos tarp kariavų, kurie yra daugiausia tamsūs ukininkų sunys, veda juos prie aštrių susirėmimų su raudonąja gvardija, kuri susideda iš fabrikų darbininkų.

Restoranai, traktirai ir hoteliai nuolat yra krečiami ir įieškoma besislapstančių nuo arešto žmonių. Kartais daromi areštai, bet tankiausia po tokių kratų savininkai skundžiasi, kad jiems jei ne šis, tai tas prapuolė. Buržuazija esanti jau taip įbauginta, kad pasiduoda be jokio pasipriešinimo.

BOLŠEVIKAI GRASINA SAVO PRIEŠAMS GILJOTINĄ.

Londono gauta iš Petrogrado žinių, kad bolševikai ketina imtis aštresnių priemonių savo priešams suvaldyti. Sakoma, kad užsienio ministeris Trockis, sakdamas bolševikų politikos priešams prakalbą, pasakęs: "Jūs nusigandot to silpno teroro, koki mes, kaipo kles, pavartojom prieš savo priešus. Bet ne veliau kaip už mėnesio šitas teroras bus da baisnis negu Francūzų revoliucijoj—bus ne kalėjimas, bet giljotina."

VLADIVOSTOKAS NEUŽIMTAS.

Japonų valdžia oficialiai pranešė Amerikos valdžiai, kad Japonų kariuomenė nebuvo užėmus Vladivostoko.

UŽGINČIA ŽINIĄ, KAD CARAS PABĖGO.

Petrograde pasklydo žinia, kad buvęs Rusijos caras pabėgo iš Tobolsko, kur jis buvo laikomas nelaisvėje. Tuojau iš Petrogrado buvo išsiųstas specialis traukinis kariavių vytiš paskui buvusį valdoną.

Veliau tečiaus oficialiai buvo paaiškinta, kad žinia apie caro pabėgimą neteisinga.

AMERIKONAMS PATARIA BĖGTI IŠ RUSIJOS.

Iš Tokios pranešama, kad atvykę tenai pabėgeliai pasakoja, jog Rusijoj sąlygos dabar darosi tokios nepakenčiamos, kad Amerikos ambasadorius Francis vietiems amerikonomis pataria bėgti.

Maisto stoka Rusijoj esanti tokia didelė, kad bėdas visai jau netoli. Sujudimai ir savitarpė kova sunaikino visą kraštą. Visi amerikoniai, kurie tikėtai gali, ruošiasi bėgti. 167 amerikoniai tuojau išvažiuos iš Petrogrado traukiniu per Sibirą, į Kynus ir Japoniją.

AREŠTAVO 5 RUSIJOS DIDŽIUNUS.

Bolševikai užklupo priešingų finansistų mitingą.

Petrogrado bolševikų agentura išleido šitokį pranešimą:

"Susėkta augstosios klesos atstovų mitingas, kur pirmininkavo Persijos Banko direktorius, ir areštuota šie žmonės:

"Buves generalio izdo perdėtinis Pepinas, buves finansų ministerijos direktorius Skvorcovas, buves finansų vice-ministeris Balabanovas ir Persijos Banko direktorius Heymann." Mitingo tikslas buvo—kurstyti Rusijoj streikus.

RUSAI REIKALAUJA PRIPAZINIMO JŲ VALDŽIOS.

Rusijos užsienio reikalų komisorius pranešė kitų šalių ambasadoms, kad jie turi peržiūrėti ir palaidyti bolševikų pasiuntinių pasportus, nes kitaip ir jie ne gaūs tokio palaidymo. Pranešimas sako, kad kitų valstybių valdžios turi pripažinti, jog bolševikai dabar sudaro tikrą Rusijos valdžią ir todėl jos turi pripažinti tos valdžios pasiuntiniams teisę keliauti į užsienį.

AUSTRAI PAĖMĖ 16,000 ITALŲ.

Kartu užgriebė 233 kulkasvaizdžių ir 293 kitokių šautuvų.

Austrai oficialiai praneša, kad paskutiniu savo užpuolimu Meletta apilinkė jie paėmė nelaisvėn 639 italų oficerių ir daugiau kaip 16,000 kariavių. Kartu su šiais belaisviais į jų rankas pateko 293 kauluolės, 233 kulkasvaizdžiai, 4 greitai šaujami šautuvai. 81 mašiną minoms svaizdyti ir daugybė kitokių karės prietaisų.

RUMUNIJOS ARMIIJA DARYS TAIP KAIP RUSAI.

Petrograde gauta žinių, kad Rumunijos armija nutarė nekariauti, pokol nekariaus rusai. Apie tai praneša iš Jasų rusų komisorius.

AREŠTAVO PREZIDENTĄ.

Nauja revoliucionierių valdžia Portugalijoj areštavo senąjį prezidentą Muchadą.

PASKANDINO 14 LAIVŲ

Iš Londono 17 gruodžio atėjo tokia žinia: anksti pėreitos serėdos rytą keturi anglių vandenise pasekmingą užpuolimą, paskandindami 14 laivų—8 tavorinius vieną anglių naikintoją ir 5 ginkluotus žvejų laivus, o kitą naikintoją ir vieną žvejų laivą sugadino.

ANGLAMS ISDUODA PASPORTUS.

Klausimas Anglijos pavaldinių, gyvenančių Rusijoj, galų gale likos išspręstas. Daugiau kaip 150 anglių, tų tarpe nemažiau moterų ir vaikų, buvo sulaukta Rusijoj delto, kad Anglija sulaukė Rusijos piliecius. Dabar tečiaus anglai gavo pasportus ir galės važiuoti namo, nes Anglija pažadėjo išleisti sulaukytus rusus. Vienok diplomatiskų pasiuntinių klausimas tarp Rusijos ir Anglijos tebėra supainiotas.

POLICIJA NUTARĖ STREIKUOT.

Philadelphijos policinai užsukė anądien ant City Hall Plaza mitingą, kad išeiskus protestą prieš mieso valdžią ir pareikalavus laugiau algos. Tečiaus nepėjo policinai savo mitingo atidaryti, kaip ant jų užpuolė raiti ir pėsti kiti policinai ir susirinkusius švaikė.

Philadelphijoj išviso yra 1,000 policmanų. Iš to skaičiaus 3,000 yra susiorganizavę. Organizuoti policinai pareikalavo \$1,400 algos metams ir nutarė apskelbt streiką, jeigu jų reikalavimas nebus išpildytas. Streikui laikas paskirta Nauj Metai.

Dabar Philadelphijos policinai gauna nuo \$2.50 iki \$3.00 dienai.

TIKRA KARĖ BRIDGE-PORTE.

Bridgeporte, Conn., pėreitoj nedėlioj kilo tikra karė, kuomet policija užklupo "koki ten "Lelių Kliubą" ir pradėjo areštuoti esancius tenai žmones. Nežinia, kas tai per kliubas, tik pranešama, kad areštams prasidėjus kilo tikra karė. Šaudymas tęsėsi tris valandas. Iš viso išleista apie 1,000 šuvių ir 6 žmonės sunkiai sužeisti.

IŠRINKO ŠVEICARIJOS PREZIDENTĄ.

Felix Calonder, buves Šveicarijos vice-prezidentas, likos išrinktas 1918-tiems metams respublikos prezidentu.

SALIUNAI LAIMEJO.

Siomis dienomis keturiuose miesteliuose Massachusetts valstijoj žmonės nubalsavo atidaryti salionus. Tais miesteliais yra Tauton, Fall River, Fitchburg ir Haverhill.

"VIVA AMERICA! VIVA WILSON!" ŠAUKIA ITALAI.

Iš Romos pranešama, kad Italijos parlamente buvo didelė demonstracija, kuomet premjeras Orlando pranešė, jog Amerika apskelbė Austro-Vengrijai karę. Visas butas sustojė ir emė ploti rankomis ir kartu su publika, kurios buvo pilnos gėlerijos, šaukė "Viva Amerika! Viva Wilson!"

AUSTRIJA NORI IŠ BALKANŲ TIK MAISTO, NĖ ŽEMES.

Vienos laikraštis "Neue Freie Presse" sako, kad Austrija visai nepageidauja prijungimo Balkanų žemių, kaip lygiai nenori daryti jokios intakos į sutvarkymą Rumunijos ir Serbijos valdžių, bet trokšta vien užtikrinimo, kad ji galės gauti iš tų valstybių javų ir galvijų. Bet iš kitos pusės, sako tas laikraštis, Austrija nekuomet nesutiks, kad Rumunijos ar Serbijos rubežiai būtų praplatinti. Šitam klausime ji tikisi susitaikyti su Leninu, Rusijos premjeru.

PETROGRADAS MANO, KAD DABARTINĖS TARYBOS GALI PASIBAIGT VISUOTINA TAIKA.

Petrograde visi yra įsitikinę, kad dabartinės tarybos pasibaigs taika, o rasi da ir visuotina taika. Jei kitos valstybės ir kariaus, bet jau Rusija su Vokietija tai tikrai susitaikys.

NĖRA PELNO—LAI VELNIAS GRIEBIA VISKĄ.

Apie Petersburgą ir Riverside Illinois valstijoj anglies baronai uždarė savo kasyklas. Jie padarė tai delto, kad valdžios nustatyta kaina ant anglies neduoda jiems tiek pelno, kiek jie papratę gauti. Tai tau ir "patriotai!" Jiems nesvarbu, kad šalis stojusi karėn neturi anglies—jei tik milijonų prisilėsti jie negali, uždaro kasyklas. Jiems nesvarbu, kad gali sustot visa šalies industrija, kad laivynui gali pritrukti kuro, kad Ameriką gali net ir karę pralaimėti. Tai ve, kokie patriotai iš kapitalistų!

PRIEŠININKAS SIUNČIA NAUJŲ DIVIZIJŲ ITALŲ FRONTAN.

Washingtono gauta iš Romos oficialių žinių, kad naujos austrų-vokiečių divizijos iš rusų ir francūzų frontų nuolat atvažiuoja Italijon. Nepaprastas užpuolimų veiklumas visu frontu, o ypatinagai kalnuose, parodo, kad jie reorganizuoja savo armijas ir šviežiais kariiviais išpildo nuostolius, kokių jie sau prisidarė paskutiniam offense.

Pašėlusi artilerijos kanoada nuo Vallarsos iki pat jurių verčia manyti, kad tas reorganizavimo darbas beveik jau gatavas. Pasinaudami švelniu oru ir gerais keliais, priešininkai gali vykinti visus savo plenus.

Buržuazijos kontr-revoliucija vel likos proletariato sutriuškinta.

KALEDINAS AREŠTUOTAS, KORNILOVAS PASISLEPĖ.

Kazokų miestai bolševikų rankose.

Kaledinas pakėlė ginklą ir apsupo Rostovą prie Dono, sako žinios iš Rostovo ir Sevastopolio.

Rostove bolševikų kariuomenė susirėmė su kazokais, kurie sunaikino bolševikų butą.

Dono upe priplaukė iš Juodųjų jurių transportas "Kolėda" ir pradėjo bombarduoti Kaledino kazokus.

Petrograde gauta žinių, kad Rostove buvo riaušės ir pėstininkai sumušė kazokus. Geležinkelis tarp Rostovo ir Seterinkos perkirstas ir telegrafo komunikacija pertraukta.

Žinios apie mušius labai ne vienodos. Sakoma, kad batalija prasidėjo užpėreitoj nedėlioj ir nuostoliai esą sunkūs iš abiejų pusių.

Bolševikų kariuomenė į nagaibą pribuvo artilerija ir jiems vadovauja pats gen. Krylenko, vyriausias kariuomenės vadas.

I Petrogradą atvyko iš Helsingforsio jurininkai ir keli pulkai kariuomenės iš karės fronto.

Mušyje ties Bielgorodu, pietų Rusijoj, Kornilovo kazokai likos sumušti ir traukiasi linkui Vasilevkos. "Mirties Batalijonas" (moterų), kuris ėjo su kazokais, taipgi likos bolševikų sumuštas.

Orenburgo apskrity, kur gen. Dutlovas turis daug kazokų, mušij daug nebuvo. Bolševikai išsiuntė tenai agitatorius dirbti tarp tų kazokų.

Juodųjų jurių laivyno komendantas atsisaukė į savo jurininkus, kad jie stotų prieš Kalediną, paaiškindamas, jog Kaledinas eina išvien su imperialistais ir apskelbė naminę karę.

Stabas praneša, kad Bielgorodo mušyje 50 Kornilovo kariavių buvo užmušta, o 80 paimta nelaisvėn. Pats gi Kornilovas pasislėpė.

Reuterio telegrama sako, kad bolševikai užėmė Tamašovką ir Kalugą. Tamašovka buvo paimta beveik be mušio. Kontr-revoliucinė kariuomenė likos nuginkluota ir areštuojama. Valdžia pastatyta bolševikų.

Londono dabar gauta iš Petrogrado žinių, kad pradėta kazokų generolų Kornilovo ir Kaledino kontr-revoliucija jau puolė.

Kazokų hetmanas Kaledinas esąs jau suimtas, o Kornilovas pasislėpęs. Tokį pranešimą išleido bolševikų valdžia iš Petrogrado. Kazokų miestai Rostovas, Nikitčėvanas ir Taganrogas jau bolševikų rankose.

Halifaxe po eksplozijos įsakta areštuoti visus vokiečius.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS IŠ "KOVOS."

Vėliausios žinios iš "Kovos" tokios:

Pereitoj pėtnyčioj apie 5 vadandą vakare "Kovos" spaustuvenėlė atsilankė keli valdžios agentai su detektivais. Dabar jie turėjo su savim jau 4 variantus: Vidičkui, Stalioraičiui, Sukiui ir (antru kartu) Stilsonui areštuoti. (Po pirmo areštavimo Stilsonas buvo jau paleistas po kaucija.)

Sukį ir Stilsoną areštavo, o redaktorių nerado—pabėgo. Šiuo kartu kaltina jau ir už "Kovos" turinį.

Ant rytojaus, t. y. subatų, po pietų buvo areštuotų tyrinėjimas. Iš to tyrinėjimo pasirodė, kad dalykas nėra toks baisus, kaip išpradžio tuliems rodėsi. Stilsono kaucija sumažinta nuo \$10,000 iki \$5,000. Šukys taipgi po \$5,000 kaucija pastatytas. Ir kaip tik tyrinėjimas pasibaigė, juodu tuojau paleido.

Tyrinėjimui buvo atvažiavęs iš Wilkes-Barrių tulas vytiš, kuris andai buvo įdėvęs valdžią kokių ten lapelių prieš draftą, už kuriuos dabar kaltina Stilsoną.

"Kovos" spaustuvej darbas eina po senovę. Dirba visi darbininkai. Turi daug pašalinį darbų.

Pildomasis Komitetas turėjo susirinkimą ir nutarė leist Sąjungos "biuletiną" ir spausdint knygas, jeigu "Kova" bus visai sustabdyta. Visų reikalų vedimas pavesta administratoriui.

Gavom žinių, kad pačta sulaikė ir "Motery Balsą," kuris buvo spauzdinamas "Kovos" spaustuvej. Ji kaltina už vieną straipsnį (Stalioraičio). Gali but, kad toliaus "Motery Balsas" galės eiti, bet straipsnius reikės versti anglų kalbon.

Valdžios agentas paėmė administracijos knygas, narių adresus ir visą sekretoriaus archyvą; paėmė taipgi daugybę įvairių rankraščių iš redakcijos.

Iš tų tyrinėjimų paaiškėjo, kad valdžia žino lietuvių judėjimą ir politiką taippat kaip ir patis lietuviai; žino net santikius tarpe mūsų laikraščiu, žino visas jų polemikas ir nesutikimus. Donošikiai viską išverčia ir priduoja.

Del stokos anglies, Lawrence užsidarė Pacific Mills audinyčia. Apie 7,000 žmonių neteko darbo.

VYRAS, kuris liuosas nuo kariuomenės, gali gaut lengvą darbą už zecerį. Turi mokėt nors paviršutiniai lietuvišką kalbą. Gali atsisaukti ir mergina, kuri apsipažinus su lietuviška rašyba. Atsisaukit tuojau į "Keleivio" Red. 255 Broadway, So. Boston, Mass.

APŽVALGA

True translation filed with the post-19, 1917, as required by the Act of master at Boston, Mass., on December October 6, 1917.

RUSIJOS BAISUS
SKURDAS.

"Naujoji Lietuva," rašydama apie Petrogrado miesto dūmų rinkimus, piešia baisų šalies skurdo paveikslą. Ji sako:

"Aršioji žmonių skerdynė—karė įžengė jau į ketvirtus metus. Šalis ima jau nykti. Ir kol karė eis, nėra jokios vilties, kad krašto ukis galėtų nors kiek pasitaisyti, bet priešingai, mes kasdien artinamės prie bado, šalčio, bankruto,—žodžiu, prie pražūties.

"Pernykštė duona suvalgyta, o šiame Pavolgio krašte ne užderėjo. Be to, valstiečiai atsisako vežti grūdų į stotis. Geležinkeliai kasdien vis blogiau veža prekes. Užtat valgomųjų produktų miestuose trūksta kaskart labiau. Pramonės gi dirbinių, manufaktūros, apavų, drabužių trūksta miestų gyventojams, o sodžiai nieko netenka.

"Valstybės iždas prisilgęs milijardinėms karės išlaidoms. Naujų gi popierių leidimas reikią naują brangenybę. Tuomet kyla darbininkų bei tarnautojų reikalavimai—pakelti uždarbi. Bet jeigu produktų gaminimas šaly nepadaugės, nebus ko pirkti.

"Pradeda bankrutuoti žemičių įstaigos, kurios po keliat mėnesių nebemoka tarnautojams algų. Apskritai, miestų ir žemičių savivaldybių kasos tuščios. Valdžia padėti joms beveik negali, nes valstybės iždas turi nepakeliamą karės ir nekarės išlaidų. Bankai ir privati žmonės vis sunkiau tesutinka skolinti socialistinėms dūmoms ir žemietybėms. O skolinti prisienda daug. Štai, Petrapilio miestas, pasiskolino jau 50 milijonų rub., ir iki šių metų pabaigos turės dar skolinti apie 40 milijonų rublių.

"Tiesieji mokesčiai, ypač naujieji, kol kas nieko neduoda, nes maža kas juos moka. Netiesieji mokesčiai—akcėzės, tarifai ir šiaip mokesčiai (už vandenį, telefoną, gazą) taip pat mažiau teduoda, kaip buvo tikėtasi.

"Tokiomis sąlygomis toliau sunku gyventi. Mus laukia bėdas, šaltis ir bankrutai,—vienu žodžiu, pražūtis."

Kad prie to neprieitų "Naujoji Lietuva" patarie rinkti miesto dūmų tokių žmonių, kurie reikalauja žuojaus baigti karę. Tikta greitai taika galinti išgelbėti Rusiją nuo pražūties.

STILSONAS ARESTUOTAS
PER PATRIOTIŠKĄ
PARAPIJONĄ PASI-
SIDARBAVIMĄ.

Wilkes-Barij "Times Leader," kurį mums prisunėti vienas mūsų kaititųjų, rašo apie areštavimą "Kovos" personalo taip:

"Federalė valdžia Philadelphiaj areštavo už išdavystę nacionaliųjų Lietuvių Socialistų sekretorių ir oficialio organo "Kovos" redaktorių John V. Stilson, kuris taipgi žinomas kaip Stilsonas ir Stasiulevics. Kaip sako Suvienuytų Valstijų komisierius Howard M. Long, kuriam vienas šio miesto jaunas ir patriotiškas lietuvis suteikė informaciją, kurios privėdė prie aresto, tai tokios aršios išdavystės nuo karės pradžios da nebuvo susekta. Penki to laikraščio darbininkai laikomi kaip svarbiausi liudininkai. Kartu paimta vežimas knygų, laiškų ir daugybė popierių.

"Stilson yra kaltinamas už platinimą prieškarinių lapelių 15 rugpičio, kuriais įsiai sakoma, tyčia ir priešingai įstatymams trukdė rekrutavimą.

kareivių Suvienuytų Valstijų tarnystei. Kaip komisierius Long sako, tie lapeliai buvo platinami po visą valstiją ir jų turinys esąs daug serioziškesnis, negu vokiečių laikraščio "Tageblatt" spausdiniai, kurį valdžia buvo užklupus jau keli mėnesiai atgal.

"Stilsonas buvo areštuotas tiesiog per pasidarbavimą patriotiško lietuvių bažnyčios parapijono Wilkes-Bariuose. Povyklas Saudargas iš Plains miestelio pereitą rugpičio mėnesį pasamdė mažą vaiką, kad padalytų prie tos bažnyčios pasalingo ir priešingo įstatymams turinio lapelių prieš draftą. Vieną tų lapelių gavo ir minėtas parapijonas. Jis perskaitė jį ir tuojaus pašaukė vietos policiją. Vaikas, kuris tuos lapelius dalino, parodė iš Saudargą ir pasakė, kad tas žmogus davė jam tų lapelių ir užmokėjo 5 centus už jų išdalyimą. Iš pradžių Saudargas gynėsi, bet paskui prisipažino, kad jis tuos lapelius vaikiui įdavė. Tečias buvo manoma, kad ir pats Saudargas buvo keno nors pasamdytas tiems lapeliams platin.

"Matyt, Philadelphiajos organizacija visai nežinojo, kad Saudargas jau areštuotas, nes jį vis rašinėjo jam laiškus apie išsiuntimą jam tos literatūros. Kadangi Saudargas buvo kalė jime, tai tie laišukai buvo gaminami Philadelphiaj atgal ir pačtos vyriausybės tenai atidarinėjami. Tokiu būdu buvo areštuotas Stilsonas.

"Tuose lapeliuose tarp kita ko buvo rašoma, kad daugiau yra garbės apsilviki kalnic skarmalais, negu kareivio uniforma. Baigiasi gi tokiais žodžiais: 'Piliečiai ir su pirmomis popieromis, kurie tinka kariuomenėi ir neturi užlaikyti šeimynų, turi tuojaus prasisalinti, nes kitaip jie bus paimti kariuomenėi'."

"Jei šitas prasizengimas bus prirodytas, tai bausmės gali būti \$10,000 arba 10 metų kalėjimo."

Povyklas Saudargas, apie kurį čionai kalbama, už įdarymą vaikui tų lapelių buvo uteistas andai trims mėams kalėjimo.

CHAMIŠKOS SENSACIJOS.

Tokiu vardu "Naujienos" radina klerikalų rykavimą, koki jie paprastai kelia išjirde, kad nusižudė kur nors žmogus. Musų dienraštis sako:

"Šiuo didelės pasaulio suirutės laiku dažniau, negu paprastai, įvyksta nusižudymai. Bėgiu paskutinių kelių mėnesių pasidarė galą ir dvejetas ar trejetas lietuvių įvairiose amerikiečių kolonijose.

"Liudni tai yra atsitikimai ir kiekviename žmoguje, kuris turi nesugadytus jausmus, jie negali nieko kita išsąukti, kaip pasigailejimą tų nelaimingų, be laiko žuvancių gyvasčių.

"Vienok randasi sutvėrimų, panašių į žmagystas, kurie tuos nelaimingus atsitikimus pasitinka lyg su džiaugsmu. Štai klerikalų "Draugas" vakar su dideliu riksmu pranešė apie "Antano Gustauto" (Gos-tauto) nusižudymą Cicerio, Ill. išspausdino tą žinią didėlemis raidėmis ant pirmo puslapio ir žada paskui dar "plačiau parašyti."

"Tis žmogaus mirties daro slykščią sensaciją....

"Kada žmogus miršta, tai ir beširdžiai budeliai nusiima kepurės ir atiduoda paskutinę pagarbą užgesusiai gyvybei. O "katalikiško" laikraščio redaktorius tokiame momente ne jaučia nieko kita, kaip tiksliai norą pabėlyvzgoti apie nabaš-ninką.

"Ir čia-pat apmeluoja jį. "Iskreipia pravardę. "Padaro jį "uoliu socialistu," kuriuo įsiai niekomet nebuvo. "Ir liepia išsižiojusiems klausytojams laukti dar didesnių sensacijų.

"Mums nesvarbu, ką "Draugas" tauzys toliau apie nabaš-ninką. Mes nematyume nieko bloga ir tame, kad Goštautas būtų priklausęs socialistų organizacijai. Bet mes nesu-prantame, kodėl to neva katalikiško laikraščio redaktorių jausmai yra nepanašūs į viso svieto.

"Visi žmonės žiuri į mirtį, kaip į vieną didžiausių gamtos paslapčių, prieš kurį kiekvienas nejučiomis lenkia savo galvą. Tikintieji-gi žmonės skaito ją pasibaigėtiną Dievo galybės misteriją ir pažymi ją įvairiomis iškilmingomis apeigomis. O "Draugo" redaktoriai, išjirde apie žmogaus mirtį, dagi tokią tragingą, tik klykia, lyg geležinė rade, ir skubinasi melais sutepti nabaš-ninką.

"Pasibauretinias chamiškumas!

"Bet ko geresnio galima tikėtis iš tos veislės tokiuose atsitikimuose, kada ji nemato sau peigo?..."

"Ot, jeigu A. Goštautas nebūtų buvęs "bedievis": jeigu dvasiški tėviai turėtų dabar vilties gauti desimtinę kitą už jo lavono pakrapinimą,—tuomet būtų kas kita. Tuomet jie nešmeiztų jo, o giedotų "Requiem eternam."

"Nėra dolerių, nėra maldų. Nėra dolerių, nėra žmogiskumo ir gėdos.

"O yra tikta chamas, besiskubinant iškoneveikti nabaš-ninką."

Bet yra da ir tam tikras tikslas tose chamiškose klerikalų sensacijose. Tomis sensacijomis jie nori padaryti įtamsius savo pasekėjus toki įspūdį, kad netikėtina bus butinai veda žmogų prie savžudystės. Todėl rykau-lami apie nusižudžiusį žmogų, jie visuomet pridėda, kad tai buvo "bedievis" arba "socialistas."

Žinomas dalykas, kad taip tvirtindami klerikalai taupkiausia meluoja. Juk ir tą kataliką, kuris už tikėjimą paplovė anądien žmogų Lawrence, klerikalikas "Draugas" pavadino "socialistu."

VAGYSTĖ, BET VISGI
NETOKIA BAISI.

Murzinioji klerikalų spauda isityžo rašyt apie "socialistų vagystę" Binghamtone. Vienas tų juodųjų organų apie binghamtoniečius šitaip rykauja:

"Vietos socialistai emė vykinti žemiškąjį rojų. Pradėjo lyginti svietą.

"Žinoma, pradėjo nuo kapitalistų. Pradėjo vogti iš freight karų ir gendenti su namo. Vietos angliškas laikraštis rašo, kad šio miesto istorijoj niekomet nebuvo tokių vagysčių, kaip dabar. Išvogta daiktų už šimtus dolerių. Kai policija emė kratas daryti pas socialistus ir rinkti suvogtus daiktus, tai policijos ofisai pavirto į second hand krautuve. Apkrauti stalai marškiniais, čėverykas, oda, kėdėmis ir tt.

"Pas Petrą Bručą, 285 Clinton st., policinai rado visokių daiktų. Sudėjo juosius į vežimą ir kartu Bručą ir nusi-gabeno. Bet socialistų vienybė dar nepakriko, nes tuoį sudėję \$1,000 ir išpirkto "draugą."

"Kiek išviso yra čia praktiški svieto lygintojų, tai dar nežinia. Turbut neužlėgo bus su-sekta."

Taigi pasirodo, kad suimtas tik vienas žmogus—ir tik suimtas, da nenuteistas, da neprirodyta jam vagystė,—o klerikalai gatavi jau ant stogų sulipę šaukti, kad visi Binghamtono socialistai yra vagys.

Mes nežinom da, ar sumintas žmogus yra socialistas, ar ne; mes taip-pat nežinome, ar jis bus atrastas kaltu, ar ne. Bet tas ir nesvarbu. Čia svarbu tik tas, kaip mes į vagystę žiurim.

Mes, socialistai, pasmerkiame kiekvieną vagystę, vistiek ar ji bus slapta, ar vieša; ar vagis bus socialistų parapijos narys, ar katalikų parapijos klebonas.

Tečias reikia neužmiršti, kad ir vagystė vagystei ne-lygi.

Kuomet fabrikantas vagia darbininkų uždarbi, tai jis skriaudžia tuos žmones iš godumo ir todėl tokią vagystę, nors ji vieša ir legalizuota, yra didelė piktdarystė.

Kada kunigas "užmiršta" savo kišeniję paaukautus nukentėjusiems nuo karės lietuviams pinigus, arba per "misteiką" pabėga su visa parapijos kasa, tai jis taip-pat papildo didelę niekystę, nes vagia iš godumo.

Bet visai kas kita, kuomet žmogus eina vogti, kad parnešus alkaniems savo vaikams duonos. Už tokią vagystę reikia kaltinti jau netiek vagi, kiek draugijos tvarką, kurioj pilna turtų ir tuo pačiu laiku žmogus neturi kuo užlaikyti savo šeimynos.

Todėl ir Binghamtono vagystė nėra tokia baisi piktdarystė, kaip, padėkime, čenstakavos paneis švenčiausios paveiklo apiplėšimas, kur ne del skurdo ir bado, bet tiesiog del savo godumo ir neapsakomo ištivirkimo kunigas Macochas išlūpo Dievo motinai deimantinę akis, nuplėšė nuo "stebuklingo" jos paveiklo auksą ir kitas brangenybes—viso 15,000,000 rublių vertės—ir pardavęs viską žydams kelė klišiotorių didžiausias orgijas su mergomis, o ant galą užkapoję kirviu savo brolių ir pasisavino jo moterį. Taigi, kaip klerikalai nesmerktų Binghamtono socialistą(?) pasielgimą, jis yra tik šešėlis prieš kun. Macochos darbus.

P. S. Šitas straipsnis buvo jau parašytas, kaip gavom iš Binghamtono žinią (žiu-rėk korespondencijas), kad tie vagis nėra jokie socialistai.

MATO KERENSKIO TAKTIKĄ SUSIVIENIJIME.

"Laisvė" perkartinėja SLA praeitį, nurodo, kaip šita organizacija anais metais po kelių tautininkų diktatura buvo pradėjus irti, bet vėliau atsirado du vyvai, pp. Račkauskas ir Strimaitis, kuriu du Susivienijimą išgelbėjo, ir priduria, kad—

"1911-12 metais Račkauskas su Strimaitiu pasirodė irgi gerais strategais. Juodu padarė gana teisingą visuomenės spēkų diagnozą ir nepasibijojo aplaužyti toms dešinėm tautininkam. Su socialistais juodu visuomet skaitėsi ir, velei reiki atiduoti jiems kreditą, kad mokoje užaikt organizacijoj tokio tipo socialistus, kaip Gugas, Kondratavičius. Neviacikas, Baltrušaitienė ir tt."

Bet gabus žmonės irgi daro stambių klaidų gyvenime. Po vieno-kito pasisekimo žmogus tankiai įsimyli į tą pasisekimą, apsisloja prie jo ir atsilieka nuo gyvenimo. "Laisvė" mato dabar toki apsirėkimą ir pas SLA veikėjas. Ji sako:

"Man rodosi, kad tą klaidą dabar daro Strimaitis, Račkauskas ir Gegužis. Jie ar tai tau nusidoro praistę, ar tai taip įsimylėjo į savo senus darbus, kad pirmyn nei nepa-žiuri. Dabar jau jie neburti didelio tikslo.

"Ir jau pradeda rodytis pasėkmės, blogi labai blogi simptomai.

"Dešinioji SLA pusė organi-zuojasi. Ten Povilaika, ten

Liutkauskas, ten Sirvydas ir kiti. Juos neužganėdina cent-ro politika, centro prisitaikymas, centro oportunizmas.

"Bet bruzda jau ir kairieji. Philadelphiajos socialistai, kurie taip daug dirbo organizacijai, jau eina šturmu. Aukš-nis vidurys, lošdamas Keren-skio rolę, bovys ir vienus ir kitus, derėsis su vienis ir su kiais, bet galų gale išeis didelis pralaimėjimas."

Nors Susivienijimo centre yra vienas ar du socialistai, bet jie negalės išgelbėti Susivienijimo, taip kaip du socialistai negalėjo išgelbėti Kerenškio režimo. Svyravimų ir pataikavimų politiką yra netikusi ir pavojinga. Todėl ir Susivienijimas, "Laisvės" nuomone, turės aiškiai pakrypti katron nors vienon pusėn—nacionalistų arba darbininkų pusėn.

ŠLIUPAS RAGINA TVER-
TI AUTOMOBILIŲ
TRUSTĄ LIETUVAI.

Dešimtam savo laiške, išspausdintam 48-9 "Tėvynės" numeriuose, d-ras Jonas Šliupas rašo:

"Valio Lietuvos Atstatymo Bendrovei! Po karės pabaigai Bendrovė turės labai platų lauką. O kad ir milijonus dėdumėtė, nebus perdaug. Dabar vedu tarybas, ir bene gausių užsakymą ant 40,000 porų čėverykų... Kaip tik viskas susitvarkys, tai gal kablegramu prisiųsiu tą užsakymą Bendrovės rankosna. Bet gavę užsakymą, mėginkite atlikti kaip geriausiai, galima. P-nas Karuza savo užmynamu pristatė Lietuvos daugiaus, negu kas dabar išpėti gali.

"Gaila, kad čia neatvykau pereitąjį metą. Valdžiai baisiai reikėjo termometrų, ir būciau galėjęs gauti užsakymų milijonais rublių vertės. Dabar jau pervėlai. Miestų sąjungos buti net savo pinigais fabriką pastatė, kurs musų tautiečiams būtų dovanai tekes, jei tik jie būtų panorėję jį patis vesti... Visgi pasakyti turiu, kad Bostono lietuvių, kurie dirba termometrų fabrikę, čion galės po karę įsteigti dirbtuvę, ir jiems seksis. Tik tegul susiorganizuoją, tegul kapitalą sudeda, ir tuoja po karę galima bus pradėti biznes, jeigu patis įsteigs toki fabriką ir termometrus tinkamai dirbsi. Žinoma, vokiečiai eis į lenktynes, nesa pirmiaus į čion savo išdirbinius atveždavo; už tai reikia būti gerai prisirengus ir savo darbą mokit! Priegtam reikalingus prietaisus, mašinas ir tt. reikės iš Amerikos parsivežti."

Toliaus jis liepia p. Martui "nemiegoti" ir pataria tvirti su Fordu automobilijų trustą bei sindikatą Lietuvai. Prie to trusto d-ras Šliupas nori ir pats prigulėti. Girdi:

"Lietuvoje atsidarys didelė proga bent pardavinėjimui automobilių. Turės būti įrengta didėji krautuve Vilniuje, o sakos: Kaune, Šauliuose, Panevėžyje, Raseiniuose, Telsiuose, Aukmėgėje ir tt. Didesniuose centruose reikės garažų, kur mechanikai užsiminės automobilių taisymu. Čion, Rusijoje yra daugybė sugedusių automobilių, ypač kariškų, niekas nemoka taisyti: trūksta dalių, bet ypatingai mechanikų, mokačių taisyti. Lietuvoje reikės nedidžių keliavimų automobilių, o tuomi labiaus važtos vežiojimui. Be abejonės ir komunikacija tarp miestelių, bent iš pradžių, lengviau vykinama bus automobiliais-omnibusais. Nepamirskit traktorių, kuriuos p. Fordas dirba; tie žmonės dirbimui būtinai bus reikalingi. Iš to galite matyti, kad tai lietai reikalingas syndikatas, kurs tokį dalyką visoje Lietuvoje gyvenimam įvykintų. Todėl reikia jau dabar sudaryti su p. Fordu sutartį ir reikia sustvėrti toki syndikatą iš žmonių, kurie

Trečias Internacionalas

Karės audros metu suėjo Antras Internacionalas. Karės metu aiškiau apsirėškė tie parazitai, ką graužė proletariato kuną; tos dielės, ką čiułpė tarptautiško proletariato įiegas. Karės metu įvairūs veidmainiai, nusiėnę savo maskas, parodė tikrus savo veidus. Karės metu revizionistai, kaip įmanydami, rupinosi atsi-sveikinti su Internacionalu, su socializmu.

Karės metu jie stengėsi likti tikrais liberalais, neturinciais nieko bendro su revoliucijoniškais proletariato žingsniais. Karės metu įvairūs nacionalistai parsidavė savo valdžioms, kad pertrauktų visokius ryšius su kitų kraštų proletariatu, ir kad vieton to susidėti su savo krašto valdžia bei buržuazija. Trumpai pasakius, karės metu išėjo aikštėn tas viskas, kas ligi-šiol slaptai buvo auklėjama.

Antras Internacionalas suiro. Suirimo priežastis aiškios: perdaug įvairi buvo jo sąstata! Greta ortodoksalikiškų marksistų, greta revoliucioniškų marksistų tupėjo tenais įvairūs revizionistai. Greta grynai proletariatiškų elementų, riogsojo tenai ir smulkiosios buržuazijos atstovai. Greta internacionalistų tunojo tenai ir nacionalistai. Tokia Antrojo Internacionalo są-

stata galima buvo vien mažų darbėlių laikais, vien plepėjimų gadynėj. Atėjo aštresnių susirėmimų metas, ir vieni internacionalo nariai turėjo pasukti kairyn, o kiti dešinyn.

Antras Internacionalas suiro,—bet internacionalinė darbininkų idėja nežlugo. Karės metas tik mokina mus, jog Trečiasis Internacionalas turės būti šiek-tiek kitoniškas, labiau vienodas. Trečiasis Internacionalas turės būti grynai proletariška visų kraštų darbininkų organizacija. Jame negalės būti vietos nei revizionistams, nei nacionalistams, nei kitiems oportunistams. Jei Trečiasis Internacionalas susidėty tokiu, kokių buvo Antrasis, tai jis negalėtų prigulinciai pildyti savo užduočių: svarbiausioj valandoj, kada jis ypač būtų proletariui reikalingas, jis suritų, kaip suiro Antrasis. Trečiasis Internacionalas turi būti tokiu, kad jis prigulinciai galėtų tarnauti smarkiausio įvairių kraštų darbininkų susirėmimo metu. Šį dalyką supranta nuoseklieji įvairių kraštų socialdemokratai. Tai ten, taisyian kyla balsai apie naujo internacionalo sutvėrimą, naujo, ką apimty visus grynai proletariškus elementus. Z. A.

moka automobilius sustatyti, juos taisyti ir jais važinėti. Nepraleiskite tos progos, nesa kitaip svetimieji užbėgs už akių! Ir mane įrašykite syndikato narystėn. Tik susimildami padarykite taip, kaip rašau. Lietuvoje tik Fordo vežimai te-tiks, todėl ir reikia su p. Fordu jau dabar susitarti ir kontrak-tus padaryti. Arklių nedaug, bus tėvynėj, tai automobiliai juos užvaduos kuomi geriausiai."

Tai ve, kuo žada pasibaigti "Lietuv-latviškos respublikos" steigimas—trustų organizavimu.

Sindikatas reikią tą patį, ką ir trustas, tik vienas žodis yra graikiškas, antras angliškas.

GAL KLERIKALAI
PAAIŠKINTŲ?

Musiškiai klerikalai vis reikią, kad bedieviai žudosi. Bet štai anglų laikraščiai skelbia, kad amerikiečių kariuomenėj labai daug kareivių nusižudo. Nesenai jie rašė, kad Francuzijoj nusišovė vienas generolas, o kiek vėliau Bostono ligonbutyje buvo vienas persišovęs oficerius.

Ar negalėtų musiškiei klerikalai paaiškinti, kodėl tokie žmonės žudosi? Pereitąjį savaitę Bostono Union Boat Club'o skaitykloj nusišovė Robert Rutledge Clark, kuris mokino Platsburgo stovykloj kareivius. Jis nebuvo nei "bedievis," nei socialistas; jis buvo kunigo Davis Clarko sunus ir baigęs Harvardo universitetą.

Taigi lai musiškiei klerikalai paaiškina, kodėl jis nusižudė? Sulyg Chicago's dienraščio "Tribune" surinkty žinių, per paskutinę bedarbę Suvienuytose Valstijose vienas tik metais nusižudė 64,000 žmonių.

Gal klerikalai paaiškintų, kodėl?

Kunigas Richesonas, tas ka siviliojo ir nunuodino savo merginą, uždarytas kalėjimam irgi norėjo atimti sau gyvastį, nusipiaudamas savo "vyriškumą."

Lai musiškiei klerikalai paaiškina, ar jis irgi buvo "bedievis"?

LIUDYMAS PRIEŠ MOONEY BUVO NETEISINGAS.

Kas yra Mooney, turbūt nereikią jau aiškint. Skaitytojai jau žino, kad jis yra socialistas ir gabus unių organizatorius, už ką San Francisco's kapitalistai buvo surengę ant jo gyvasties suokalbį.

Mooney ir keliatas kitų darbininkų vadų buvo areštuoti ir apkaltinti už tą bombą, kuri 16 mėnesių atgal sprogo San Francisco's militaristų parodoj, užmušdama 10 žmonių.

Kapitalistai pristatė liudininkų, kurie po prisieka liudijo, kad savo akimis matė, jog tą bombą padėjo Mooney su savo draugais.

Šitais liudininkais pasiremdamas teismas buvo nuteisęs Mooney ant pakorimo, o kitus darbininkų vadus kalėjimam.

Bet neužilgo kapitalistų suokalbis išėjo aikštėn ir darbininkai pakėlė milžinišką protestą prieš Mooney kaltinimą.

Mirties bausmė tuomet likos atidėta ir prasidėjo tyrinėjimas. Pasirodė, kad prie to velniško suokalbio daugiausia yra pasidarbavęs milionierius Oxman ir apskričio prokuroras su vienu savo pagalbininku.

Dabar buvo sušauktas tas pats prisaiķintųjų suolas ir tie patis liudininkai klausinėjami iš naujo. Tris moteris pasisakė, kad pirmą jos liudijo prieš Mooney neteisėgal. Jos melavo delto, kad kapitalistai jas pasamdė ir liepė meluoti. Tulai Mrs. Smith buvo pažadėta net \$1,000 už kreivą liudymą.

Nors išėjo aikštėn visas suokalbis, tečias suimty darbininkų iš kalėjimo nepaleidžia. Mooney žmogą teismas atrado senai jau nekaltu, toj eksplozijojej tai kapitalo agentai sutaisė naujų apkaltinimų ir ta moteris sėdi kalėjime. Weinbergas, kuris buvo areštuotas kartu su Mooney, taipgi likos anądien išteisintas, bet ir jo nepaleidžia.

Kas nieko neveikia
To niekas nepelkia

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

MONTELLO, MASS.

Margumynai.

Gruodžio 5 d. F. J. Bagočius čia skaitė paskaitą: "Popiežių Istorija." Žmonių susirinko apie 150.

Paskaita įdomi. Iš jos vis labiau paaiškėja, kokie tie popiežiai buvo. Įdomiausia yra tai, kad visi popiežiai vis laukdavo vienas antro mirties, arba kandidatas nugalabindavo esantį jau popiežių, idant pačiam gauti jo sostą. Iš paskaitos paaiškėjo, kad buvusieji popiežiai daugiau mušdavosi už sostą, negu popiežiaus. Geistina, kad daugiau žmonių lankytųsi į paskaitas, nes "Popiežių Istorija" kas kartas darosi vis indonesnė.

Gruodžio 8 d. Vaikų draugijė "Žiburėlis" surengė koncertą ir prakalbą. Koncerto dalį atliko veik vieni vaikučiai ir mergaitės, tos draugijos nariai. "Žiburėlio" choras puikiai sudainavo kelias daineles, vadovaujant Stankūniui. Gerai pasizymėjo savo dainomis Monikiutė ir Skučitė. Vakaro pirmininke buvo "Žiburėlio" narė, mažą mergaitę, J. Vinksnaičiūtė.

Kalbėjo d. Smelstorių, "Žiburėlio" draugijėlis Lietuvių kalbos mokytojas. Drg. Smelstorių aiškino, apie daile ir ragino visus tėvus leisti savo vaikučius "Žiburėlio" mokyklon, kur yra mokinama lietuvių kalbos, gramatikos ir rašybos. Ten lankydamiesi, vaikučiai neturės progos išmokti gatvinių išdykavimų ir tuo pačiu laiku išmoks savo tėvų kalbos, pažins jų praeities istoriją, kas padarys juos doraisiais ir naudingais draugijai nariais.

Žmonių tą vakarą buvo susirinkę apie 200. Vakaras buvo baisiai nesmagus—buvo didelė puga, paskui smarkus lietus.

Gruodžio 9 d. lietuvių kooperacija parengė prakalbą. Kalbėjo K. Norkus, "Atgimimo" redaktorius. Aiškino kooperacijos reikalingumą. P. Norkus—kalbėtojas dar neišsidirbęs, neturi iškalbos.

Į prakalbą žmonių ne daug atsilankė.

H. K. Mažiukas.

BRIGHTON, MASS.

Liet. Kooperacijos sukurtuvių apvaikšėjimas.

Lapkričio 29 d. čionai buvo Lietuvių kooperacijos metinių sukurtuvių apvaikšėjimas. Apvaikšėjimo programą labai platus, jo viso visų punktų nei neminiu, vien tik svarbesnius dalykus.

Koop. pirmininkui Jonui Gabaliui atidarius susirinkimą trumpa savo prakalba, paprašė publikos, kad pagerbtų kritikus Rusijos revoliucijoje draugus, ką publika padarė atstojimu. Po to sekė Bagočiaus prakalba, kuri tęsėsi daugiau kaip 2 valandas. Jo visos kalbos čia aprašyti negalima, tiek tereik pabrėžti, jog jos dvasia buvo tikrai revoliucijoniška. Kalbėdamas apie antarąją Rusijos revoliuciją, išparodė jos svarbą. Nurodė Kerensko, besibiečiuolavusio su buržuazija, paklaidas ir Lenino bei Trockio pagirtinę drasą, kuri gali atnešti žmonijai daug naudos. Gerai gavo klerikalai už savo juodą politiką.

Po prakalbų LSS. 67 kuopos artistai lošėjai atvaidino veiklą "Jono Širdis". Sulošė pusetinai gerai.

Publikos buvo virš 500. Vakaras kooperacijai davė ir materialės naudos gana daug.

Moteryų vakaras.

Gruodžio 1 d. LMPs 49-ta kuopa, kuri ką tik neseniai čia susitvėrė jau pasirodė savo darbais, parengdama viršminėtą dieną savo vakarą. Scenoje statė veiklą "Saliamono Sapnas." Veiklas sulošė, atsakančiai. Po teatro buvo šokiai.

Reikia pastebėti, kad tuli mūsų žmonės dar vis negalima prie civilizuočių priskaičiuoti: lošiant liudniausią dramą, kada žiūrėtoji liudni atsitikimai asaras iš akių spaudžia, pas mus visgi yra daug da tokių, kurie tuomet kvatoja iš juoko.

Katalikių prakalbos.

Gruod. 2 buvo Brightono katalikių moterų prakalbos. Mat davatkos matydamos, kad progresyvės moteris organizuojasi, tai ir jos sutvėrė "A. R. K. Susivienijimą" ir parengė prakalbą. Kalbėtoja buvo kokia tai Jan-kauskienė iš So. Bostono. Kauskienė "kalbėtoja" pati matomai nedaug ką žino, tai to, ką pati išmano ir savo katalikės mokinio: "Dirbk ir melskis." Pasakojo vargšė, kad ne-katalikės negali pagimdyti kudių, tik katalikės išpilda dievo palikimą—kaulė karvė gimdo veršelius, kaulė paršeliai ir tt., o katalikės katalikus kudių, bedievis negali pagimdyti katalikų, nes jos neleidžia kunigai padaryti jų vaikų katalikais. Šitokiu nesąmonių pasakojo, pasakojo ir užbaigė savo paikuš posmavimus.

Ištikrųjų, protaujantiems katalikams turėtų but sammata statyti ant pagrindų tokius kalbėtojus, kaip klerikalai, kurie teisybės pasakyt nenorėdami, meluoja ir nesąmones pasakoja taip nevykusiai, kad ir mažai su gyvenimu apsipažinusiam buna aišku ko tie klerikalai mus mokina.

Socialistų draugas.

HAVERHILL, MASS.

Susitvėrė LMP Susivienijimo kuopa.

Gruodžio 9 d. buvo LSS. 144 kuopos parengtos prakalbos. Kalbėjo drg. Z. Puišitė. Pirmą kalbėtoja aiškino socializmo naudingumą ir ragino žmones rasti tieses ir socialistų eiles. Pertraukoje lėšų padengimui aukų surinkta \$6.66, aukavusiems ačiū. P. G. užrašinėjo pirmieškis laikraščius, gauta kelias "Keleivio" ir "Laisvės" prenumeratorių. Kuopos knygius išpardavė daug pirmieškis literatūros.

Antrą prakalbą drgė Puišitė pašventė moterims kas atnešė gerų pasekmių—susitvėrė L. M. P. Susivienijimo kuopa iš 20 narių. Tuojaus išrinkta ir komitetas: organizatore—A. Kazlauskienė; prot. rašt.—Gardžiulienė; finan. rašt. M. Andriulionienė; izdininke—Razėvičiūtė.

Naujai moterų kuopelėi linkime kuogeriausios kloties. Reikia priminti, kad tulas tautietis, J. Večekis, bandė užkenkti minėtos moterų kuopelės susitvėrimui: jis gavęs nuo pirmininko laidimą, pradėjo "kritikuoti," nurodydamas, kad čia, Haverhillje, esanti kokia tai anglų moterų kuopa ar "klabas." Užklaustas pirmininko kaip tas klabas vadinasi, kur jis yra, koks adresas, atsakė: "kad aš pats nežinau." Matomai, Ramanauskų tetos pamokslų prisiklausęs, graibstosi sienų.

K. D. Baranauskas.

BINGHAMTON, N. Y.

Vyčių darbai ir kun. Vanago melai.

Vyčiai rašinėdami korespondencijas į "Draugą" ir į kitus kunigų organus gyvėsi, kad jų parapija didinasi ir stipriai stovi, o socialistų čia kaip ir nėra.

Pastaruoju laiku "Drauge" tik ir mirgo socialistai iš šio miesto, apšaukti valgiais ir razbaininkais. Mat pora savaiečių atgal likos suareštuoti 2 lietuviai už prekinių karų išplėsimą. Jie yra gerai žinomi vietiniams lietuviams kaip girtuokliai ir valkatos, jokiais socialistais jie nėra. Taigi areštuota du lietuviai ir vienas lenkas, pas kuriuos atstata tu vogtų daiktų paslėptą. Jie irgi nėra socialistai. Tokie darbai yra smerktini, bet kagi čia socialistai gali būti kalti? Vienok "Drauge" prasidėjo kanonada ant socialistų. Viena me to šlamšto numerį surašytos net skaitlinės, kiek pas kurį atrasta tu daiktų vertės, ant pat galo eilės padėta inicialai L. S. ir pasakyta, kad pas jį atrasta kelios skryniš degtinės. Šios raidės reiskia L. Simoliuną, kuris yra socialistų 33 kp. narys ir užlaiko drapanų krautuve Lietuvių name.

"Degtinė jam negalėjo but reikalinga, nes jis alkoholio gėrimų visai nevartoja. Greičiau sutiktų liežuvi duoti nuplauti, negu sutiktų degtinę gerti..." Aišku, kad tik pakviesė vyčiai galėjo prasimanyti jam degtinės vogimą. Nėgana to. "Draugo" num. 286 ant pirmo puslapio didelėm raidėm paskelbta iš šio miesto, kad "Socialistas socialistui ausi nukando, abu uždaryti belangėn." Socialistai matydami tokius skelbimus pakviesėlių "Drauge," net didžiasias raides vartojo, juokias, nes tas parodo, kad klerikalai stveriasi desperatiškų priemonių kovai prieš augančią socialistų speką. Tie purviniausi ir sykiu paikiausiu jū melai ir šmeižtai tik jiems patiems smugius teikia. Nes faktas faktų lieka, teisybė pasirodo ir visuomenė mato klerikalų ir jų spaudos doriską bankrutą. Trampai iškrausto "freitūs," klerikalai apgailestaudami padarytą skriaudą, šaukia kad tai socialistų darbas. Girtuoklis lietuvis, kuris nei sapnuote da ne sapnavo apie socializmą, susispa iš tokiu pat gaivai laungaru, klerikalų spauda skelbia: "Socialistas socialistui ausi nukando." Čia reikia but netik begėdžiui, kad šitaip meluoti, bet ir besmegegiu, kad tokius žioplus melus ir laikraštį dėjus ir dagi didžiausiom raidėm spauzdinus, visai neištyrus teisybės.

Kad klerikalai visiškai iš galvos kraustosi, štai ir antiras faktas. Antsilankius į čia Dr. Montvidui ir vietiniams pirmieviams parengus jam prakalbą, nors buvo pagarsinta, jog skaitys prelekeiją iš higienos mokslo, įskundė policijai, kad šaukiamas anarchistas susirinkimas. Paaikšėjus, kad tik daktaras skaitys prelekeiją apie sveikatą, tie juodašimčiai stengėsi policiją įtikinti, kad "bus rodomi nemorališki paveikslai."

Mūsų kun. Vanagas jau nepasitenkina klerikalų purvinais iapais, tai savo korespondencijas siunčia net "Keleiviu." Gal "Keleivio" sveikas paaikškinimas atneš naujos ir mūsų karščio apimtam Vanagui.

Bet prie "Keleivio" paaikškinimų kunigui Vana-

gui da galima pridėti ir šiuos faktus: katalikiškos draugystės prezidentas, karštas, ištikimas bažnyčios tarnas, du kartu jau buvo detektyvų areštuotas ir policijos teismo nubaustas už vogimą iš karų anglies. Pirmu kartu turėjo užsimokėti pinigine pabauda, antru kartu pasiūstus kalėjimui.

Jeigu norėčiau pakratyti kun. Vanago mokymų parapijonų darbelius, tai pasirodytų jų taip daug ir taip nešvarių, kad ir popiera turėtų iš gėdos nurauti. Taigi patariu kunigui Vanagui ir jo vienmėnčiams bei jų spaudai moraliskai pakelti katalikus, kad paskui galėtų už blogus darbus kaltinti socialistus.

Socialistas.

SAINT CLAIR, PA.

Katalikai savo prakalbą slepia.

Kadangi socialistams į katalikų parengtas prakalbas atsilankius paprastai buna statomi klausimai ir klerikalų agentai nekarta pastatomi į keblų jiems padėjimą. Taigi šiuo kartu paskelbėte šnipo vainiku apvainikuotą klerikalų klaidą. Ramanauskui, mūsų vyčiai tas prakalbą slėpė nuo žmonių, tarsi kokį šnipišką susirinkimą. Kunigui paskelbus bažnyčioje, kad visi "vierni katalikai" eitų pasiklausyt šitos prakalbos, susirinko būrelis davatų, matomai nei nežinodami, kad jų tarpe randasi ir socialistų. Ramanauskutis ragino vyčius mokyties oficialiai buti, tur-but jis jau generolas ir ves mūsų vyčius kur nors į Afriką, kada civilizuoatame pasaulyje revoliucijos atims žemę iš po kokių tokiems gaivalams. Visų Ramanauskučio nesąmonių nėra reikalo nei kartoti, gana to, kad ta jo prakalba nors ir slepiama buvo čia visai nereikalinga.

Klerikalai smunka.

Gruodžio 31 d. čionai įvyks LLD. rengiamas vakaras: balius su deklamacijomis, monologais ir kitokiais pamarginimais. Mūsų siškis įjėgamas kreipėsi prie miesto valdžios, kad ta uždraustų pirmieviams balių laikyti. Tasai šmeižikas pripasakojo visokių prasiimanymų, bet vargšas tiek pelnė, kad gavęs per savo juodą snapą, turėjo su nieku grįžti. Miestelio valdžia kunigui davė suprasti, kad jį rengėjus pažįsta ir judiškų patarnavimų nuo kunigo neprašo. Tas aišku, kad mūsų klerikalai visai smunka nuo koto.

Balius rengiamas knygnos naudai ir todėl kviečiami visi iš visos apielinkės pirmieviai ir protaujantys katalikai atsilankyti ir tuomi parodyti kunigui, koki purviną darbą norėjo atlikti.

SALEM, MASS.

Vakariėnė ir koncertas.

Lapkričio 29 d. čionai buvo Sv. Petro ir Povilo Drtės parengtas vakariėnė: draugiška vakariėnė ir koncertas. Koncerto programą išpildė vietos A. L. T. S. 38 kuopos nariai. Publikos atsilankė labai daug, kiek čia jos galima turėti ir visi buvo patenkinti. Rengėjams, sakio, keliatas dolerių peino da lieka. Rengėjai pasisekimu paskatinti žada rengt didesnę koncertą ir atvaidinti kokį teatro veikalelį, kad būdinus mūsų brolius iš miego. Laimingo pasisekimu.

F. Egonis.

PHILADELPHIA, PA.

Pasekmingos prakalbos.

LSS. 251 kuopa buvo surengusi Richmond'e prakalbą. Kalbėjo d. Jukelis iš New Yorko. Publikos susirinko virš 400 žmonių. Prakalbą padarė gerą įspūdį ir davė gražių pasekmių, nes kuopa prisirašė 10 naujų narių, literatūros išparduota už 15 dol.

Reikia pasakyti, kad šios prakalbos bene pirmutinės su taip geromis pasekmėmis. Nors mūsų katalikai su tautininkais dėjo visas savo menkas pajegas, kad pakenkus socialistams—net policijai įskundė, kad socialistai rengia prieš valdžią atakas, tačiau jų tos pastangos niekais nuėjo ir socialistų laimėjimas aktyvaudoje visa to yra didelė. Tautininkai net parengė savo prakalbą ta pačia valanda, bet pas juos atsilankė iš viso 27 ypatos. Taigi buvo skaudus priešininkams smugis.

Burbulas.

Už pinigus viskas galima.

Lapkričio 13 d. pasimirė turtingas farmerys, M. Ciglius. Velionis buvo "pravoslavas," tačiau mūsų kunigai su didžiausia iškilme priėmė velionio kuną, atlydėjo bažnyčion net tris kunigai ir atlaikė trejas mišias, vaikštinėjo aplink kuną ir smilkinio, krapino ir giedojo. o vietinis klebonas ką tik, katik neapskelbė mirusįjį "šventuoju," nors tas kaip gyvas nei pas jį, nei pas kitą katalikų kunigą išpažinties nėjo, nebudamas kataliku.

Tuli parapijonis dabar labai piktinasi, kad kunigas už pinigus ne-kataliką prisikaito prie "šventųjų," o vargšą kataliką, neturintį iš ko apmokėti, veikiausiai iškeikia. Tiek kartų jau kunigai aiškiausiai prirodė, kad jiems dievu yra visagalis doleris, o bet apkvailinti žmonelės visgi tiki, kad yra koks ten dangus ir Dievas, kur jie po mirties keliausią.

A. A. Garlauskas.

FRACKVILLE, PA.

Ramanauskučio prakalbos kelia riaušes.

Gruodžio 2 d. čia buvo vietos klerikalų surengtos J. J. Ramanauskučio prakalbos. Pradėjus jam iškinti socialistus ir pasakius mokyto, kad socializmo mokslas vyry už penkis centus gali pusę tuzino pirkti iš publikos atsiliepi balsas: "O kiek šnipų galima už 10 centų nupirkti?" Ramanauskučio susimaisė ir nežino ką besakyti, pradėda toliaus savo pasaką, iš publikos klerikalai balsai su klausimais: "Ar tamsta nerašai policijai donosus? Jei taip, tai kaip drįsti aimanuoti, kad tarp lietuvių darbininkų nėra vienybės?" Girti katalikai pradėda šaukt: "Mušt socialistus!" Kiti gi pradėda jiems kumščiom grumoti ir šaukia sėst. Katalikai tarp savęs pradėda bartis, rimtesni nusispiauna ir įseina. Paliko kelios davatkos, Ramanauskučio ir užbaigia savo pasaką apie kaciuką ir steiką.

J. Z.

AKRON, OHIO.

Pagirtinas pasielgimas.

Lapkričio 25 d. SLA. 189 kuopos susirinkime buvo įnešta, sušelp neturtingai, pirmiausia čia gyvenusių mokslėjų drg. V. Andriulevičių. Daugumai sutikus su įnešimu, tapo paaukauta \$50.00 iš kuopos izdo ir draugai sumetė \$15.75. Aukavo šie draugai: K. Joneliūnas ir p-lė. T. Silinskiūtė po \$5.00; A. Kuprevičius—\$2.00; A.

Balčiūnas ir D. Volatka po \$1.00; A. Grizis ir J. Stan- kaitis—po 50c; V. Makarevičius ir J. Burdulis po 25c.

Reikia pažymėti, kad tai ne pirmą Akroniečių auką drg. V. Andriulevičiui. Pereitais metais LSS. kp. suaukavo per du kartu apie \$50.00; taigi vietos kooperacijos draugija už vieną prakalbą sumetė \$13.00.

Garbė jums drgg. akroniečiai, kurie šelpiate savo burturo moksleivį. Jis mums atsimokės darbu. Drg. V. A. yra geras kalbėtojas ir ištikimas darbininkų kleses gynėjas, todėl, kaip toki ir kitų miestų darbininkai, užpač socialistai, turėtų šelpti.

Susivienijimo narys.

EASTON, PA.

Peiktinas darbas.

Lapkričio 3 d. čionai buvo LSS. 42 kuopos parengtas balius su skrajojancia kra- sa. Tulas M. U. išnešiodamas adresantams atvirutes, sako, pradėjęs cenzuruoti jas. Ant rytojaus tula moteris, matomai sužinojus, kad jai buvo daug daugiau atviručių rašyta, negu ji jį gavusi, pagrasinusi M. U. areštuosianti už pasisavinimą jos laišku. Tasai gi išreikšė, kad jis už taitai jos vyry išduosias už nestojimą kariumenėn. Moteris tad pranešė laišku LSS. 42 kuopai, kad ji nuspreštų apie M. U. pasielgimą. Kuopa suaukė susirinkimą ir svarstė M. U. pasielgimą. Tasai prisipažino prie kaltės, bet pasididžiudamas užreikšė: "tai padarykit man ką, jei galit." Moteris atsakė, kad jina areštuosianti už atplėsimą svetimų laišku, M. U. vėl atkartoją savo grumojimą.

Kaip jūs norit, draugai, bet šitaip socialistų kuopos nariai elgties neleistina. Organizatorius, kuris pasistengė apginti M. U. nuo kuopos nuosprendžio, sukelimui susirinkime triukšmo, irgi dalį kaltybės ant savęs priėmė. Šitaip buti negali. Kuopa savo vardą privalo apvalyti ir negeistinus jos vardo teršikus iš savo tarpo prašalinti.

F. P. V.

CHRISTOPHER, ILL.

Nelaimė kasyklose.

Lapkričio 29 d. 9:10 valandą po pietų Old Ben Coal Co. No. 11 kasykloje iškilo smarki eksplozija, kurioje prarado gyvstai 18 darbininkų.

Kasykla randasi 600 pėdų gilumoje, tačiau eksplozijos liepsnos išsiveržė net laukan ir nuvertė nuo šaf- to stoga. Eksplozija buvo labai smarki ir viduje padarė didelį sunaikinimą. Iki gruodžio 4 dienai iš kasyklos išimta 13 lavonų, 5 da nesuranda.

Ant laimės tą naktį darbininkų mažai tedirbo kasykloje, delto nedaug jų žuvo. Jei eksplozija būtų ištikus diena, tai žuvusių gal šimtais būtų reikėję skaityti. Tarp žuvusiųjų lietuvių nėra.

L. J. Lasky.

WEST LYNN, MASS.

Pragėre plotkas.

Artinanties Kalėdoms, mūsų katalikai sumanė parduoti dievus—plotkeles. Priekę skrynias nugaleno jų į Peabody, kur yra daug saliuų. Tenai tie pedlioriai netik kad dievus už alų atidavė, bet ir pinigus pragėrė.

Kada čia anuokart kun. Micevičius prakalbą pasakė, tai mūsų katalikai piktinosi, kad jiems jų dievą padarė, o tie patys dievuotieji atiduoda jį už alaus tiklį.

Pažįstamas.

SPRINGFIELD, ILL.

"Valdiškoji blaivybė."

Svaigalų dirbėjai ir platiniojai matomai patenkinti tuomi, kad vienur—kitur panaikina smukles. Negalima sakyti, kad smuklės yra geru daiktu, tačiau iš dviejų blogų, mažesniu visgi yra smuklės, negu oficialė blaivybė. Neuzginčijama tiesa, kad uždraustas vaisius yra saldžiausiu.

Manyta ir pasakota, kad panaikinus smukles, girtuoklystė čionai išnyks, tuo tarpu smuklių išnaikinimas ne tik nesumažino girtuokliavimų, bet pasekmes to padarė daug liudnesnėmis. Nėgana, kad vietoje viešų smuklių tuojaus pristeigta daugybė slapty girtuokliavimo ir gemblerystės urvų, bet kuone visuose blaivininkų ir ne-blaivininkų namuose šiandien rasi tu uždraustų rojaus skystimėlių. Bravorininkai turi progą už svaigalus lupti iš žmonių duskų tiek, žmonės uždraustais vaisiais beragaudami greit nusikalsta prieš viešpatį ir tas su pagalba angelų sargų Adomus ir Jievas nesyki visiškai apipliki- kina, paimdamas paskutinį nuo jų žalią lapelį už bausmę. Jeigu gi suodė "spiky- zė" ir padarė ablavą, tai visus sugautus paukštelius, apipeša ir paleidžia plikus kiti tilvikus. Nežiurint viso to, girtuoklystė savo keliu žydtė žydi.

Tokiose "spikyžėse," kurių ir lietuvių tarpe randasi, už alaus bonkute imama po 10c., o viena-kita išgėrus, paskui jau po 15c. Dauge- lis mūsų brolių—tas pats ir pes kitas tautas—gavę už darbą mokesį, tankiausiai visą "pėdę" "spikyžėse" pali- kę; jeigu neprageria, tai policijos sumintas turi atiduoti valdžiai kaip pabaudą. Pasekmės to buna nekarta pasibašėtinios.

Lapkričio 14 d. apie antrą valandą nakčia pasigirsta kaimyniškame man name šauksmas moteries ir vaikų. Pasigėręs, apsiptutojęs vyras taso už plaukų moterį, kad savo piktumą už pragustus pinigus ant jos išvėrus. Koks pavyzdys nelaimingiems vaikams? Koks padėjimas nelaimingos šeimos, kada vyras visą savo uždarbį "spikyžė" ir policijos nuovadoj palieka? Aprašinėti, turbūt, nei nereikia, nes kiekvienam aišku, kad ir visą tą savo uždarbį parsinešus, šiandien sunku pragyventi, o jeigu dar tas uždarbis vėjais paleista.—tai ką nelaimingojo moteris gal daryti? O tokių scenų ir tragedijų nemaža.

Turiu pasakyti, kad minėtas atsitikimas dėjos namuose žmogaus, kuris prieš keliatą metų dagi prie socialistų buvo prisidėjęs, vadinasi jau šiek-tiek pajiegi- ančio pratauti, tai ką besakyti! apie namus tu žmonių, kurie visą savo apšvietą semia iš kunigų pamokslų bei jų raštų?

Iš viso to aišku, kad nenu- civilizavus plačiųjų minių ir girtuoklystės tokiomis priemonėmis, kaip uždraudimas smuklių, negalima išnaikinti. Viešpataujantiesi klesai ne žmonių gerovė ir moralė rūpi apginti, ne girtuoklystė išnaikinti, bet auganti kapitalo procentai. Leidžiant bravorams gaminti svaigalus ir draudžiant juos gerti, kaip tik paskatinama prie girtuokliavimo.

Šitaip dalykams stovint, darbininkams reikia patiemis rupintis švieties ir to pagalba naikinti savyje blogus palinkimus.

Gyvenimo Sunus.

Pasikalbējimas Maikio su Tēvu

—O kā, Maikē, ar āš tau anuomet nesakiau, kad ateina sudna diena?

—Kur tu jā mātai?

—O ar tu, vaikē, nesakātei pereitām "Keleivju" numeryje straipsni apie svietu pabeigā? Kada āš tau anāsyk pasakiau, jog ateina svietu galas, tai tu mane išjuokei, už durnā mane pastatei, o dabar jau ir jušū gazetos pripažīsta, kad sudna diena netoli. Mātai, vaikē, kaip mano žodis pildosi.

—Ar jau pabaigēi?

—Jessa.

—Tāi tē, tēve, nesupratai, kā "Keleivjē" skaitēi. "Keleivis" to visai nepripažino; jis tik nurodē, kad apie "sudnā dienā" kitas laikraštis rašo.

—Koks čia difrensas, vaikē, koks laikraštis apie tai rašo. Užtenka to, kad rašo.

—Nē, tēve, to neužtenka. Reikia žiūrėti ir kas rašo. Jeigu apie tokį klausimą prades rašyt koks zakristijonas ar davatka, tai žinomas dalykas, kad jie tau pripasakos didžiausių kvailysčių. Bet visai kas kita jeigu apie tai kalba žmonės, kurie yra tā klausimą studi jave.

—Kodėl tu, Maikē, niekad neatsakai į mano klausimų tiesiog ir aiškiai, bet vis suki aplinkui, lyg tas čigonas ant jomarko.

—Tu, tēve, jokio klausimo man da nepastatei.

—Kaipgi tai ne? Aš tau sakau, kad ateina sudna diena, o tu man apie zakristijonus pasakoji.

—Tāi nēra joks klausimas, tēve. Tu tiesiog tvirtini, kad ateina svieto pabaiga. Aš tau nurodžiau, kad tokią nesamone gali skelbti tik tai zakristijonas arba davatka. Tai nēra joks sukimas aplinkui, bet tiesiog nurodymas, kad tokiām tvirtinimui negalima tikėti.

—Jei tu, vaikē, netiki, kad ateina sudna diena, tai āš galiu tau ir faktus parodyti.

—Nagi duok šen juos.

—Šventam rašte yra aiškiai pasakyta, kad prieš sudnā dienā eis brolis prieš savo brolį, tėvas prieš sunų, kontrās prieš kontrā ir bus didelis ant svieto sumišimas ir galvijų bliovimas. O dabar ar netaip yra? Ar nevajavoja dabar viena karalystė prieš kitā, ar neina brolis prieš brolį, ar ne didelis ant svieto sumišimas, ar ne bliauja galvijai? Buvau anādien ant farmos išjęs, tai farmerio karvė taip bau-

bia, kad net baisu. Visi šitie ženklai, vaikē, aiškiai parodo, kad sudna diena jau netoli.

—Tie "ženklai," tēve, taip seni, kaip pasaulis. Kaip tik pas žmones atsirado nuosavybė, nuo to laiko prasidėjo užpuolimai, plėšimai ir karės. Galvijų bliovimas irgi nēra jokia naujiena. Karvė visuomet bliauja, kada atima nuo jos veršį. Tas neturi nieko bendra su pasaulio pabaiga.

—Aš žinau, vaikē, kad tu mano moksliskus faktus vis suniekinai. Bet tu pamatysi, kaip katrā nors rytā šventas Mykolas ant skardaus savo rago užtriubys, apšaukdamas visam svietui Dievo sudā. Prasidės tada graudūs verksmai ir liamentacijos, ale bus jau per vėlu. Visi turės stoti ant Juozapatō pakalnės. Iš kapų atsikels numirėliai ir eis kartu su gyvais.

—Ir negyveliai eis?

—Jessa. Visi eis. Vieni pavirs į ožius ir stos po kaimė, o kiti priims avinų pavilalā ir stos po dešinei Dievo.

—O į ką tu, tēve, pavirsi: į ožį ar į aviną?

—Šarap, ba gausi per snukį!

—Na, o kas bus, kaip visi žmonės pavirs į keturkojus?

—Tada pasirodys panelė svenčiausia ir verks.

—Ištikrųjų?

—Šiur.

—O kas toliau?

—O paskui ateis Abraomas ir sudys visus pagal teisybę.

—Sakai, sudys?

—Jessa.

—O kaip jis tai darys: ar sudys juos cielus, ar gal skilandžius darys?

—Sakiau, šarap! Juokų čia nēra.

—Ir āš matau, kad tu, tēve, rimtai apie tai kalbi. Bet iš kurgi tu visa tai žinai?

—Taip katalikiškas mokslas mokina.

—Sakai, katalikiškas mokslas mokina, kad žmonės pavirs į ožius ir avinus, ir kad Abraomas juos sudys?

—Jessa.

—O kurgi jis tiek druskos gaus?

—Kad āš tau, vaikē, kirsiu per ausį, tai tu juokų iš manęs nedarysi.

—Tu pats, tēve, juokus iš savęs darai, tokias nesamones pasakodamas. Kur gi anādien ant farmos išjęs, tai farmerio karvė taip bau-

Monarchija ir Respublika

SKYRIUS III.

Monarchijų puolimas.

Ilgus šimtmečius tvėrė absoliučio monarchijų gady-nė.

Bet ilgai taip buti negalėjo. Žmonės pradėjo šviestis ir suprasti, kad ne Dievas karalius pastatė, bet jie patys prieš žmonių valią užgriebė valdžią į savo rankas. Nepagelbėjo nė karalių tarnų—dvasiškių bauginimas: tai vienoj, tai kitoj šalyj susipratę žmonės sukilavo prieš savo prispaudėjus—karalius ir aprūpė žuodavo jų teises arba visai juos išsivarydavo.

Kaip jau minėjau, pradžioj XIII šimt. anglai atkakliai pradėjo kovoti už savo teises. Kova su nedidelėmis pertraukomis tęsėsi ištisus šimtmečius, kol karaliai nebuvo visiškai pergalėti: šiandien Anglų karalius ne valdo šalį, bet tik "karaliauja". Jis turi pasirašyti kiekvieną popierį, ko-kį tik jam ministrai pasiūlo. Jei kurią nors gražią dieną ministrai jam atnešų popierį, kur būtų pasakyta, kad "Jo Didenybė Anglų karalius ir Indų imperatorius" atsisako nuo sosto, jis ir toki popierį turėtų pasirašyti.

Anglus valdo pačių žmonių išrinktas šalies atstovų susirinkimas, parlamentu vadinamas. Valstybė, kur šale karaliaus veikia parlamentas, vadinasi konstitucinė arba parlamentinė monarchija. Tokių monarchijų šiandien yra daug: Belgai, Anglai, Švedai, Olandai, Italai, Vokiečiai ir tt. Vienur monarchai turi daugiau valios, o parlamentas mažiau (Rusija nuo 1906 metų ligi 1917 m. revoliuciją, Vokiečiai ir kt.). Kitur priešingai—visą šalį valdo parlamentas, o monarchas bemaž jokios valios neturi (Anglai, Norvegai ir kt.). Parlamentinės monarchijos pavyzdžių gali būti Belgai.

Kaip valdosi Belgai.

Ilgus metus Belgai prigulėjo Nederlandams. Nepatenkinti svetimačių šeimininkavimu, 1830 m. Belgai sukilau ir sutvėrė savo atskirą valstybę. Buvo suauktas Belgų Steigiamasis susirinkimas, kuris išdirbo pamatinius šalies įstatymus, arba, kaip paprastai sakoma, konstituciją. Buvo paskiebtas karalius, bet jo teisės apribotos: įstatymus leidžia, uždeda mokesčius ir prižiūri visą šalies valdymą ne karalius, bet parlamentas.

Belgų, kaip ir daugelio kitų Valstybių, parlamentas susideda iš dviejų dalių, rumais vadinamų: žemosios ir augstosios. Žemioji arba atstovų rumai, Belguose renkami visos šalies visuotiniū, bet ne lygiu balsavimu: beturčiai turi tik vieną balsą, o turtingesnieji—2; gi baigę augstasias arba bent vidurines mokyklas—net 3. Suprantama, kad toks nely-

gus balsavimas labai sumažina darbo žmonių atstovų skaičių žemuosiuose rumuose. Įstatymas, priimtas atstovų rumų, neturi vertės, kol ji neužvirtina augstieji rumai, arba senatas. Rinkimuose į senatą dalyvauja visi belgai, bet išrinkti gali būti tik tie, kurie sulaukė bent 40 m. ir moka valstybei mokesčių ne mažiau, kaip 1,200 frankų (apie 480 rublių) per metus arba nuo savo turto gauna bent 1,200 frankų (4800 rub.) pelno. Tokiu būdu į senatą susirenka vien stambūs žemvaldžiai, fabrikantai ir kiti didžiaturčiai. Tokia tvarka labai naudinga kapitalistams, bet darbo žmonėms ji yra žalinga.

Augstuosius valdininkus skiria ir aplamai valdo visą šalį karaliaus paskirti ministrai, vienok ministrai atsako prieš parlamentą už kiekvieną savo darbą. Jei parlamentas atrastų, jog tas ar kitas ministras negerai savo pareigas pildo, šis tuoj turėtų pasitraukti ir galėtų būti net teisman patrauktas. Karaliaus užtarimas čia nieko pagelbėti negali.

Belguose, kaip ir bemaž ko visose parlamentinėse monarchijose, visa kariūmenė karaliaus rankose: jis skiria augstuosius karės valdininkus, gali karę paskelbti, taiką padaryti ir tt.

Per kelis metus kareivius stengiasi paversti į neprotančią masiną, kuri tik ir težio, kad akiai klausyti savo viršininkų įsakymų. Taip aptemdinti kareiviai, patys nežinodami ką daro, karaliaus liepiami, nekarta eina šaudyti savo brolių darbininkų.

1836 m. Belgų darbininkai, negalėdami ilgai kęsti kapitalistų spaudos ir išnaudojimų, paskelbė streiką. Jie reikalavo užmokėto padidinimo, sutrumpinimo darbo dienos, apdraudimo nuo senatvės ir kt. Ramių darbininkų būriai su vėlavomis išėjo į gatves. Pabugę kapitalistai, itikino valdžią išsiųsti ginkluotų kareivių pulkus malsinti darbininkų. Prasidėjo visai nekaltų žmonių žudymas. Minios tapo dalinai išsklaidytos, dalinai išmuktos, o darbininkai varu atvaryti į fabrikas. Už tokį nežmonišką pasielgimą darbo žmonių atstovai (socialistai) norėjo vyriausybę patraukti teisman, bet parlamento didžiūma užtarė savo sebrus ministerius, ir šie paskilko nenubausti. Gi karalius, kuris taip pat buvo labai kaltas darbininkų žudyme, yra "neliečiamas": jo negalima nei teisman patraukti, nei nubausti.

kovotą laisvę. Karaliai su Revoliucija aplaužė carui ragus.

Nuo revoliucijos 1905 m. jau ir Rusai buvo nebe absoliuti, bet konstitucinė monarchija. Įstatymus turėjo teisė leisti ne caras, bet Valstybės Duma su Valstybės Taryba. Kiek laisvės Rusuose turėjo liaudis, visiems gerai žinoma. Dar visi pamena Lenos skerdynes, kur kareiviai, caro siūniamai, išmūšė apie 1,000 visai nekaltų darbininkų, ir už tai nė vienas kaltininkas nebuvo nubaustas.

Parlamentinėse monarchijose karaliaus pakeisti kitu negalima: tėvui mirus, sostą užima vyresnysis sunus, o jeigu sunų nebūtų, tuomet artimesnis mirusio karaliaus giminė. Suprantama, kad tarp daugelio karalių pasitaiko ir geresnių ir blo-

gesnių, ir protingesnių ir kvailiesnių. Monarchijose piktas karalius gali padaryti nemažą žalą, ir pasilikti už tai netik nenubaustas, bet ir nuo sosto nenumestas. Nors parlamentinėse monarchijose karalių teisės yra apribotos, bet liaudis visuomet turi drėbėti už iškovotą laisvę. Karaliai su pagelba visokių patsidavėlių ir kariūmenės stengiasi pavergti žmones ir patys valdyti šalį. Visiems žinoma, kiek daug liuosybių caras žadėjo Rusijos liaudžiai spalij 17 d. 1905 m. ir kaip jis metai nuo metų tas liuosybes naikino.

Tokiose monarchijose karaliai gauna algos jau daug mažiau, kaip absoliutėse. Bet vis tiek ima gražias pinigų saujas. Stai Anglų karaliui mokama 7 milijonai rub. per metus, arba apie 20 tukstančių per dieną.

SKYRIUS IV.

Kas yra respublika.

Yra valstybių, kur žmonės apsieina be jokių karalių. Tokią šalį valdo žmonių išrinktas parlamentas ir valstybės galva, prezidentu vadinamas. Prezidentą vienur betarpiai žmonės renka, kitur parlamentas 3, 4 ar 7 metams. Skirtumas tarp karaliaus ir prezidento didelis: prezidentą patys žmonės išrenka ir tai ne ilgam laikui. Jei pasirodytų, kad prezidentas kame nors praskalto, jis galima patrauktas teisman ir nubausti. Gi karaliaus nei nubausti, nei kitu pakeisti negalima. Tokia valstybė, kur nėra karaliaus, vadinasi respublika. Respublikų šiandien jau yra daug: Francuzai, Šveicarai, Suvienytos Amerikos Valstijos, Portugalai ir kt. Bet ir respublikos buna nevienodos: yra respublikų, kur visą valdžią turi savo rankose didžiaturčiai, yra ir tokių, kur beturčiai naudojami lygionis teisėmis su turtinguoju.

Buržuazinė respublika. Vokiečiuose yra miestas, Hamburgu vadinamas. Jis sudaro bemažko visai savystovę respubliką. Visa valdžia čia piliečių (žemųjų) rumų ir senato (augstųjų rumų) rankose. Piliečių palatos nariai renkami, bet rinkimai taip gudriai didžiaturčių sutvarkyti, kad beturčiai bemažko nekuomet negali pasiūti rumuosna savo atstovų. Rinkimuose visai negali dalyvauti visi tie, kurie nemoka vastybei mokesčių t. y. kuone visi darbininkai ir visi kiti jokių turtų neturintieji. Likusieji Hamburgo piliečių padalinti į 3 dalis: 1) turintieji mieste mažesnį ar didesnį žemės plotą (tokių labai mažai); renka piliečių palatoni 40 atstovų; 2) buvusieji ir esantieji teisėjai ir kiti stambūs valdininkai—taip pat 40 atst.; 3) likusieji piliečiai (bet tik mokantieji valstybei mokesčius)—80 atst. Taip piliečių rumai renka senatą. Senatan įeina 18 asmenų, iš kurių 7 butinai turi būti pirkliai, 9—išėję augstąjį mokslą (juridinį ar komercijos mokslų skyrių). Šitaip sutvarkytas parlamentas (piliečių rumai ir senatas) leidžia įstatymus, skiria augstus valdininkus, nustato mokesčius ir tt.

Tokia kaip Hamburgo respublika, kur didžiaturčiai užsigrobo į savo rankas visą valdžią, vadinasi buržuazinė respublika. Darbo žmonės nekarta joje dar sunkiau gyventi, kaip monarchijose.

(Toliaus bus.)

Dailė ir Liaudis

Senovės Egipto vergai statė faraonams akmenis piramydas, šių dienų vergai kapitalistams stato aukso piramydas. Kaip senovės taip ir šių dienų tyranija brangina vien laiką, o ne vergo gyvastį. Vergui buto draudžiama dainuoti, kad dainoj rast atvangą savo varguose ir nuliudimuose. Šių dienų proletariui kapitalizmas taipgi išplėšia tą jo dailę—revoliucinę giesmę—uždraudžia savo žudomiems vergams ir verkti. Bet nors tyliai, tačiau nesuturimai plaukia mūsų ilgėsi, mintis ir troškimai prie gražesnio pasaulio ir renkasi, auga, kyla ta dvasinė jėga, kol sprogs, kad išgriovus užtvankas ir plačia vaga, niekeno nevaržomi galėtų tekėti toliau ir teikti džiaugsmus ir smagumus ne vien parinktiems, bet visiems.

Taigi šių dienų liaudies dailės tikslas prakilnus ir didis. Turinys liaudies dailės—tai revoliucinė mintis. Pati revoliucija yra dailė, nes kiekvienoje jų tik aiškiai apsieiškia liaudies troškimas, jos besiveržimas link grožės ir tiesos. Istorija parodo, kad po kiekvienos revoliucijos visuomenės gyvenimo sąlygos vienu ar kitu žvilgsniu nepalyginamai pagerėjo. Garsusis muzikinis Rišardas Wagner savo knygelėje "Dailė ir Revoliucija" sako: "Jeigu graikiškoji dailė likosi aistetiška, išraiška vienos tautos, tai ateities dailė turi apsiiausti laisvą dvasią visos žmonijos; tautybės sienas išgriauti ir kosmopolitine patapti. Tautos ypatybė tame ateities veikale bus vien tik jo papuošalu, jo originalumu, o ne užtvanka, dailės plėtojimąsi stabdancia.

"Is po jungo pažeminančio visuotino mašininkumo, kame tik niekingas aukso geidimas viešpatauja, turime išsiliuosuoti, pakilti laisvon visatino žmonijos tve-rybon, persiimti jos saulėta dvasia, aprepiantį pasaulius. Iš niekingų samdirinukų, apkrautų gyvenimo skurdo našta, turime išaugti į gražius žmones, stiprius-galingus, valdančius pasaulį, nuo kurių priklausio gamta, toji amžinoji visos gyvybės ir grožės versmė."

Šiandien, kada mums lemta da tik svajoti apie tą pasauliosavimą is to abelo mašininkumo, kame visų pirmiausiai troškimu yra įgyjimas aukso; šiandien, kada senoji tvarka griuva ir kiltesni, gražesni už auksą ir deimantus žmogaus idealai iškila virš visų kitų, mums, darbininkams, neleistina yra paniekinti taji pasleptą slepiniausiosios mūsų sielos gelmėse grožės įstinktą. Privalome atidaryti liaudžiai kelią į muzėjus, teatrus, vaidinančius prakilnius veikalus, vaidinančius gyvenimo dramas, mirties ir gyvybės tragedijas, gyvasties misterijas ir ateities idealus, išvalius is tų teatrų sąslavy-nan buržuaziško viešpatavimo šiukšles ir purvus puturi buti pirkliai, 9—išėję augstąjį mokslą (juridinį ar komercijos mokslų skyrių). Šitaip sutvarkytas parlamentas (piliečių rumai ir senatas) leidžia įstatymus, skiria augstus valdininkus, nustato mokesčius ir tt.

Tokia kaip Hamburgo respublika, kur didžiaturčiai užsigrobo į savo rankas visą valdžią, vadinasi buržuazinė respublika. Darbo žmonės nekarta joje dar sunkiau gyventi, kaip monarchijose.

(Toliaus bus.)

Buržuazinė respublika.

Vokiečiuose yra miestas, Hamburgu vadinamas. Jis sudaro bemažko visai savystovę respubliką. Visa valdžia čia piliečių (žemųjų) rumų ir senato (augstųjų rumų) rankose. Piliečių palatos nariai renkami, bet rinkimai taip gudriai didžiaturčių sutvarkyti, kad beturčiai bemažko nekuomet negali pasiūti rumuosna savo atstovų. Rinkimuose visai negali dalyvauti visi tie, kurie nemoka vastybei mokesčių t. y. kuone visi darbininkai ir visi kiti jokių turtų neturintieji. Likusieji Hamburgo piliečių padalinti į 3 dalis: 1) turintieji mieste mažesnį ar didesnį žemės plotą (tokių labai mažai); renka piliečių palatoni 40 atstovų; 2) buvusieji ir esantieji teisėjai ir kiti stambūs valdininkai—taip pat 40 atst.; 3) likusieji piliečiai (bet tik mokantieji valstybei mokesčius)—80 atst. Taip piliečių rumai renka senatą. Senatan įeina 18 asmenų, iš kurių 7 butinai turi būti pirkliai, 9—išėję augstąjį mokslą (juridinį ar komercijos mokslų skyrių). Šitaip sutvarkytas parlamentas (piliečių rumai ir senatas) leidžia įstatymus, skiria augstus valdininkus, nustato mokesčius ir tt.

Tokia kaip Hamburgo respublika, kur didžiaturčiai užsigrobo į savo rankas visą valdžią, vadinasi buržuazinė respublika. Darbo žmonės nekarta joje dar sunkiau gyventi, kaip monarchijose.

(Toliaus bus.)

Buržuazinė respublika.

Vokiečiuose yra miestas, Hamburgu vadinamas. Jis sudaro bemažko visai savystovę respubliką. Visa valdžia čia piliečių (žemųjų) rumų ir senato (augstųjų rumų) rankose. Piliečių palatos nariai renkami, bet rinkimai taip gudriai didžiaturčių sutvarkyti, kad beturčiai bemažko nekuomet negali pasiūti rumuosna savo atstovų. Rinkimuose visai negali dalyvauti visi tie, kurie nemoka vastybei mokesčių t. y. kuone visi darbininkai ir visi kiti jokių turtų neturintieji. Likusieji Hamburgo piliečių padalinti į 3 dalis: 1) turintieji mieste mažesnį ar didesnį žemės plotą (tokių labai mažai); renka piliečių palatoni 40 atstovų; 2) buvusieji ir esantieji teisėjai ir kiti stambūs valdininkai—taip pat 40 atst.; 3) likusieji piliečiai (bet tik mokantieji valstybei mokesčius)—80 atst. Taip piliečių rumai renka senatą. Senatan įeina 18 asmenų, iš kurių 7 butinai turi būti pirkliai, 9—išėję augstąjį mokslą (juridinį ar komercijos mokslų skyrių). Šitaip sutvarkytas parlamentas (piliečių rumai ir senatas) leidžia įstatymus, skiria augstus valdininkus, nustato mokesčius ir tt.

Tokia kaip Hamburgo respublika, kur didžiaturčiai užsigrobo į savo rankas visą valdžią, vadinasi buržuazinė respublika. Darbo žmonės nekarta joje dar sunkiau gyventi, kaip monarchijose.

(Toliaus bus.)

Buržuazinė respublika.

Vokiečiuose yra miestas, Hamburgu vadinamas. Jis sudaro bemažko visai savystovę respubliką. Visa valdžia čia piliečių (žemųjų) rumų ir senato (augstųjų rumų) rankose. Piliečių palatos nariai renkami, bet rinkimai taip gudriai didžiaturčių sutvarkyti, kad beturčiai bemažko nekuomet negali pasiūti rumuosna savo atstovų. Rinkimuose visai negali dalyvauti visi tie, kurie nemoka vastybei mokesčių t. y. kuone visi darbininkai ir visi kiti jokių turtų neturintieji. Likusieji Hamburgo piliečių padalinti į 3 dalis: 1) turintieji mieste mažesnį ar didesnį žemės plotą (tokių labai mažai); renka piliečių palatoni 40 atstovų; 2) buvusieji ir esantieji teisėjai ir kiti stambūs valdininkai—taip pat 40 atst.; 3) likusieji piliečiai (bet tik mokantieji valstybei mokesčius)—80 atst. Taip piliečių rumai renka senatą. Senatan įeina 18 asmenų, iš kurių 7 butinai turi būti pirkliai, 9—išėję augstąjį mokslą (juridinį ar komercijos mokslų skyrių). Šitaip sutvarkytas parlamentas (piliečių rumai ir senatas) leidžia įstatymus, skiria augstus valdininkus, nustato mokesčius ir tt.

Tokia kaip Hamburgo respublika, kur didžiaturčiai užsigrobo į savo rankas visą valdžią, vadinasi buržuazinė respublika. Darbo žmonės nekarta joje dar sunkiau gyventi, kaip monarchijose.

(Toliaus bus.)

Be dailės dvasia susnysta; Saulė pagamina rasą, Dailė išauklėja dvasią.

Anglų garsusis socialistas William Morris savo atsi-saukimuose į liaudį ir savo paskaitose, kurias skaitydavo važinėdamas po miestus ir kaimus apie penkdešimt metų tam atgal, at-triai smerkdavo žmonių šaltumą link dailės. Garsusis sociologas Lassalle savo didžioj prakalboj, temoje "Mokslas ir Darbininkai" išpaardė, kad per socializ-mą žmonija susiziedavo su mokslu. Morris gi socializ-mą suziedavo su dailė. Taigi klysta tie mūsų draugai, kurie pasmerkia darbininkų darbavimosi dailės srytyj, aiškindami, kad dailė yra patriotizmo įrankis. Tiesa, visų tautų buržuazija dailę pavertė įrankiu savo tikslui—aukso idealui—pa-siekti, užtersdama ją įvai-riomis šiukšlėmis bei išvir-kimo purvais, bet darbinin-kams juk tos šiukšlės, tie "išvirkimo žiedai" yra sve-timi ir pasibaurėtinai, ka-dangi kenciantis ilgisi tie-sos, džiaugsmų, laisvės mei-lės—prakilnos, šventos, skaistios meilės—bei gimti-nio krašto gamtinės grožės; nuo ko jis atskirtas, nus-tumtas šalin savo pageidavi-mus išreiškia dainoje.

Drausti darbininkus nuo to, tai reiskia padėti buržuazijai naikinti darbininko sie-loj visą tai, kas joje yra gra-žaus, prakilnaus; paversti jį darbo mašina, gaminancia vien aukšą, naikinti paver-gtųjų dvasioje tą spēką, ku-ri suka pasaulį, kuri gyvenimą kelia progreso kopėčio-mis prie tobules idealo!

DAINA.

Liepsnos praryja nutepliotą drobę,
Pilis išgrauja karzygiai užgrobę,
Daiktai sudyla, gi daina išlieka
Sveika-galinga, teikiant dvasiai spēką.

Twirčiai mūrai dulkėms pavirsta,
Vario paveikslai žaibus iš-tirpsta,
Bronzo stovylos vesulos apverčia,
Prievartos jėgos dainos nepakeičia.

Vergams tyronai burnas rakina,
Uždraudžia verkti, raštus naikina;
Daina iš tėvo-vergo kruti-nės

Perteka sunun keliais paslaptinės.

Ir sunaus meilę, tėvo troš-kimą,
Varo žiaurumą, Laisvės geidimą;
Kruvon sudėjus, ji sudaro spēką,

Kuriuos sprogimo neuž-gniaužs niekas.

J. B. S.

ATSIKELK!

Atsikelk anksti rytą,
Pasigerek grožybe aušros,
Pasenk gaivėsį tyrą
Iš mirgėjimų gamtos...

Atsikelk anksty rytą,
Pasinerk į parvas gamtos,
O gėlių kvapą—tyrą—
Idėk į širdį kančios.

Tuomet pamėgsi grožybės,
Kur mirga, bujoja laisvai,
Ir trokši saulutės teisybės,
Idant išnyktų vergai.

Atsikelk anksty rytą,
Pasigerek grožybe aušros,
O gėlių kvapą—tyrą—
Idėk į širdį kančios.

L. Studentas.

"KELEIVIS"

GERIAUSIS DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS.

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje:
Metams \$1.75
Pusei metų 1.00
Kanadoje ir Užruose:
Metams \$2.25
Pusei metų 1.25
Su visokiais reikalais atsikreipti į Redakciją, rašykite šioje adresu:
"KELEIVIS"

255 Broadway, So. Boston, Mass.

**DELEI AREŠTŲ
"KOVOS"**

Pereitam "Keleivio" numerįje tilpo iš Philadelphia pora žinių apie krata "Kovos" spaustuvė ir areštavimą kaikiurių darbininkų. Nors tai buvo tik pranešimas kas atsitiko, nors "Keleivio" redakcija nuo savės da nę žodžio apie tai nepasakė, tačiau atsirado tokių draugų, kurie tuojau išvaizdino sau, jog mes tyčiojamės iš "Kovos" nelaimės. Labiausia tiems draugams nepatinka ta telegramos vieta, kur pasakyta, jog "revolucionierius" Vidikas pabėgo per "bekauzės" langą.

Turime pasakyti, jog mums tas irgi nepatiko. Tačiau mes dėjome tą telegramą, nes manėme, kad sąjungiečiams svarbu bus žinoti, kokie iš tu vyrų—Stalioraičio ir Vidiko—socialistai, kurie iš jų kovotojai.

Liežuviai jie buvo begalo smarkūs "revolucionieriai." Bet kada "Kovos" naman atėjo detektivai krata daryti, tai vietoj pasirodė vyrai, vietoj stovėti ant sargybos iki paskutinės valandos, mūsų "revolucionieriai" paliko visą Sąjungos turta ir kaip didžiausią bailiui leidosi bėgti.

Kasgi būtų, jeigu taip būtų pasielgė kiti "Kovos" darbininkai: Sukys, Stilonas, Salomskas, Rudaitis? Kas būtų, jeigu visi būtų išbėgę ir palikę laikraščio spaustuvę, administraciją ir visą organizacijos ofisą vieniems detektivams? Kas būtų, jeigu kokie provokatoriai tuo tarpu prineštų tenai dinamito ir tokių raštų, kad sufabrikavus didžiausią suokalbių? Kur tuomet būtų atsiderus mūsų Sąjunga? Kur būtų liudininkai, kad tokių dalykų Sąjungos centre nebuvo? Jau pats "Kovos" darbininkų pabėgima liudyta, jog jie yra kalti.

Vidikas su Stalioraičiu taip padarė. Kuomet pasirodė organizacijai pavojus kuomet jie daugiausia buvė tenai reikalingi, tai tuomet jie pabėgo.

Ar galima tokį dalyką slepti? Niekados! Sąjunga turi tai žinoti. Tokie žmonės, kurie iklampojo organizaciją bėdon ir viską pametę paskui pabėgo, kad suverstus bėda ant kitų, nėra socialistai ir negali būti socialistų organizacijos vadais!

Kas mums rašoma.FITCHBURG, MASS.
Prakalbos.

Gruodžio 2 d. čionai buvo LSS. 134 kuopos surengtos prakalbos. Kalbėjo drgė Z. M. Puišutė, temoje "Žmogaus teisės". Puikiai išaiškino šio kapitalistinio suvėrimo neteisingumą, kur valdančioji klasa naudojasi visomis teisėmis ir privilegijomis, gi darbininkų klasai visos teisės yra atimtos, palikta vien teisė pasirinkti bado mirtį ar parduoti kapitalistui savo spėkas. Kalbėtojos išvedimu buvo tas kad darbininkams iš to padėjimo išeiti yra tik vienas kelias—socializmas.

Antru atėjo kalbėjo apie moterų organizavimosi reikalą. Prakalba paliko gerą įspūdį.

J. A. R.

CLIFFSIDE, N. J.

Smuklininkas—tautininkų vadas.

Galų gale ir čionai susitvėrė "tautininkų sandara," turbut tam, kad kovojus prieš darbininkų judėjimą ir palaikius klerikalizmą ir kapitalistiską tvarką, nes ir susitvėrė ji iš kelių "skebų" ir vieno kailidirbio. Organizatorius ir vadovu tos sandaros yra tulas smuklininkas iš mainų. Kadangi aišku kaip diena, jog smuklininkui darbininkų susipratimas negali but geistinu, tai ir "sandara" tveria ne darbininkų gerovei, bet išnaudotojų reikalams ginti.

Tie 8 mūsų tautininkai-sandariečiai but daug geriau padarę susidėdami su vyčiais, atskirai gi nedaug darbininkų judėjimui galės pakenkti, negut vien pasirodys, kuo jų esama.

LSS. kuopos narys M. B.

GARY, IND.

Prakalbos.

Gruodžio 9 d. čionai buvo vietos socialistų parengtos prakalbos. Kalbėjo d. V. Andrulevičius, A. Bimbo ir Margunas. Prakalbos ant susirinkusių darbininkų padarė gilų įspūdį. Kalbėtojai išaiškino darbininkų padėjimą ir nurodė budus kaip iš to padėjimo išsiliuosuoti.

Tankiau parengiant tokių prakalbų, beabėjonės, galima bus ir čia išbudinti mūsų brolius, kurie da miega po juodu kunigijos skvernu.

J. A. H.

ISTEIGĖ KNYGYNĄ.

Lawrence'o lietuviai isteigė knygyną ir partraukė jau už \$120 knygų. Pas žmones pasirodė didelis noras skaityti ir daug knygų jau išduota skaitymui.

Knygynas tečiaus nėra da ilmas, kaip jis turi būti. Todėl knygyno komisija išėjo atsisaukima, prašydama visų spaustuvė ir šiaip žmonių, kad kas kiek gal paaukautų knygynui knygų, o laikraščių leidėjai, kad siuntintų dykai savo laikraščius.

Knygų dovanai knygynui galima, bet laikraštį siuntintų dykai negalima, nes tų laudžia pačios įstatymai.

KALĖDINIS-NAUJA-MITINIS "KARDAS."

32 puslapiai, suvirš 20 paveikslų. Lietuviško šnipo fotografija, šliupas jezuitų namuose, Pamokslas: Jėzaus krikštytos, Komedija: Agitacija Br-r-r! (SLA. rinkiniai), Šventjackio Misijos, gražus Kunigų Ziedai, Dviraški apdumojimai, jėgamas iris su gaspadinėmis pikėai. Iris lapai peozijos, du tuzinai puikiausių straipsnių, septyni lapai Raportų pral. 3imbai. Eibės kitų gėrybių.

Šis numeris tikrai 10c., meams doleris.

Imant praplatinimui švenakuprių tarpe, 10 ar daugiau numerių atiduosime po 5c.

"KARDAS"251 Broadway,
South Boston, Mass.

New Bedford, Mass., 33, 000 audėjų pareikalavo 15 nuosimčių daugiau algos.

Pajieskojimai

Pajieskau savo podukrės Katrinos Drutis, kuri išvažiavo pas savo tėvą į Marimeck, Va., paskiau iš ten su tėvu persikėlė į Minersville, Pa. Jos pados atsisaukti ar kas žino malonės jai pranešti, kad motina sunkiai serga, tegu atsiima savo drapanas ir pinigų iš banko, kol motina gyva.

Wm. Rutkevič (51)
BOX 73, Sylvia, W. Va.

Pajieskau draugų: Jurgio Baltaičio, P. v. Beržinų, Jono Degio ir Andriaus Dauksos, prieš 3 metus visi dirbom Terminol Runthouse.

P. Čelkevičius,
7014 Whitney ave., Cleveland, Ohio.

GERA PROGA.

Noriu mainyt namus ant Farmos. Namai yra ant puikių gatvės ir geroj vietoj, netoli nuodidelės dirbtuvės. Farmeriai naudo kites šita proga. Platesnių žinių klauskite per laisla.

P. Paulauskas, (1-8)

2373 W. Lafayette ave. Detroit, Mich.

Pajieskau Jono Sulcio, Petro Bagdono ir Onos Bačiukės, Marcelės Baltrušaitės, Antaninos Basytės, Marcelės Norkaičiūtės, Juoz. Skrebulio, J. K. Zaluskio ir kitų savo pažįstamų meldžiu atsisaukti.

K. Blažaitis,

227 Chapel st., New Haven, Conn.

Pajieskau Jurgio Varnausko, Alfonso Andrijausko, Juozo Balčiūno, Antano Acabuko ir Tumosevičių, visi Aleksandravėlės parap, Ezerėnų pav. meldžiu atsisaukti.

Frasas Malcas,

L. 62, Shirley, Mass.

Pajieskau tetos Elenos Juodišutės, Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Griskabudžio valsč. Bargolių kaimo. Meldžiu atsisaukti.

Miss. Mary Juodišutė,
135 So. Huntington ave.,
Brookline, Mass.

Pajieskau brolio Juozo Mickevičiaus, Suvalkų gub., Mackavos valsč., Navininkų kaimo jo paties atsisaukti ar kas žino meldžiu pranešti.

Petra Mickevičius, (2-8)
BOX 161, Sidney Mines, N. S. CANADA.

Pajieskau Vladislavo Mickevičiaus, Kauno gub., Muniškio parap., Bapčių valsčiaus iš Kačuniškės. Jo paties atsisaukti ar kas žino meldžiu pranešti.

P. Matevich,

436 4-th ave., Moline, Ill.

Pajieskau pusseserės Onos Puidukės, Vilniaus gub., Trakų pav., Silėnų kaimo. Meldžiu atsisaukti ar kas žino malonėkit pranešti.

Ona Razulevičiukė,

BOX 514, So. Milwaukee, Wis.

Pajieskau Kazimiero Bazaro, Kauno gub. ir pav., Mikalaukų kaimo, Trakų parap. Jo paties atsisaukti ar kas žino teiksis pranešti.

J. Vaitekaitis,

BOX 93, Kincaid, Ill.

Pajieskau draugo Frano Veikosos, prieš 3 metus gyveno Gardner, Mass. Meldžiu atsisaukti ar kas žino teiksis pranešti.

E. J. Vasiliauskis

Co. G. 346 Inf. Camp Pike, Ark.

Pajieskau pusbrolio Antano Bumblausko, Kauno gub., Telsių pav., Varnių valsč., Redekų sodos. Taipgi ir kitų gėnių ir pažįstamų meldžiu atsisaukti.

Ursulė Maziukaitė,

14 Dearborn st., NASHUA, N. H.

Pajieskau Konstanto Marsako iš Gailiūnų kaimo. Jis yra vokiečių kilmės, sykiu su juo augavo. Jo paties atsisaukti ar kas žino meldžiu pranešti.

Motiejus Murauskas,

30 Hazel st., Binghamton, N. Y.

Pajieskau brolio Jono Varniausko, Kauno gub., Zarasų pav., Papilės stoties, Smalciūčių kaimo. Turis svarbų reikalą ir meldžiu atsisaukti, ar kas žino pranešti.

B. Varniauskis,

1118 So. Winnebago st., Rockford, Ill.

Pajieskau savo vyro Stanislovo Telmonto, kuris kovo mėnesyje sių metų išvažiavo, palikdamas mane viena. Sakėsi važiuojas Chicagon pas raščius.

Knygų dovanai knygynui galima, bet laikraštį siuntintų dykai negalima, nes tų laudžia pačios įstatymai.

Pajieskau draugo Danieliaus Kilkaus, Kauno gub., Vilkmėrgės pav., Kupiškio parapijos, Ikonų sodžiaus, gyveno sodos, Chicagoje. Meldžiu atsisaukti.

Petras Tamosūnas,

101 So. Main st., Bridgeport, Conn.

Pajieskau brolio Igno, Suvalkų gub., Seinų pav., Serijų valsčiaus, gyveno bene New Yorko steite. Meldžiu atsisaukti.

Ursulė Stankuvienė,

1204 Lloyd str., Scranton, Pa.

Pajieskau brolio Povilo Pikelio, Kauno gub., Šiaulių pav., Luokės parap. Jo paties atsisaukti ar kas žino meldžiu pranešti.

Feliks Pikelis,

2726 Spring Alley Pittsburgh, Pa.

Pajieskau brolio Juozo Bariso, Vilniaus gub., Trakų pav., Merkės parap., Gudakiemio kaimo. Jo paties ar žinančiųjų meldžiu atsisaukti.

Monika Pauleikienė,

BOX 513, Export, Pa.

Pajieskau giminių ir pažįstamų Baltakaus iš Zapolio ir Jadelio iš Bikanų. Jų pačių atsisaukti ar kas žino malones pranešti.

Domicelė Daminaitė-Juzienė,

2310 So. Leawitt st., Chicago, Ill.

Pajieskau draugų: Leono Norbuto iš Kužių miestelio, ir Mateuso Jauniskio, abu Kauno gub., Šiaulių pav. Meldžiu atsisaukti, ar kas žino pranešti.

Frasas Daunis,

1103 Braddock ave. Braddock, Pa.

Pajieskau brolių Jono ir Povilo Dargių, Mėskaitių kaimo, Telsių pav., Kauno gub., seniau gyveno Brooklyn N. Y. Jie patys arba kas juos žino meldžiu pranešti šiu adresu:

Veronika Dargiūtė, (1-8)

719 Main st., Cambridge, Mass.

Pajieskau Zigno Januševičiaus, apie 5 metai Amerikoje, iš Nedingų, Vilniaus gub., Trakų pav. Jis patys arba kas jį žino malonėkit pranešti, nes turiu labai svarbų prie jo reikalą.

Kazimieras Venslauskas,

8 Chandler st., Marlboro, Mass.

Pajieskau draugės Marijonos Dromontaitės, taipgi Tado Dromonto, abu Kauno gub., Raseinių pav., drifavos valsč., Kitrinių kaimo. Jų pačių atsisaukti ar kas juos žino meldžiu pranešti.

Aleks. J. Glaveckas,

3230 Lowe ave., Chicago, Ill.

Pajieskau Kazimiero Velickos, Simono Tamkevičiaus ir Baltrus Vaidos, visi Kauno gub., Veliuonų valsč., Stakių parap. Meldžiu atsisaukti.

Frank Velickas,

408 So. Paca st., Baltimore, Md.

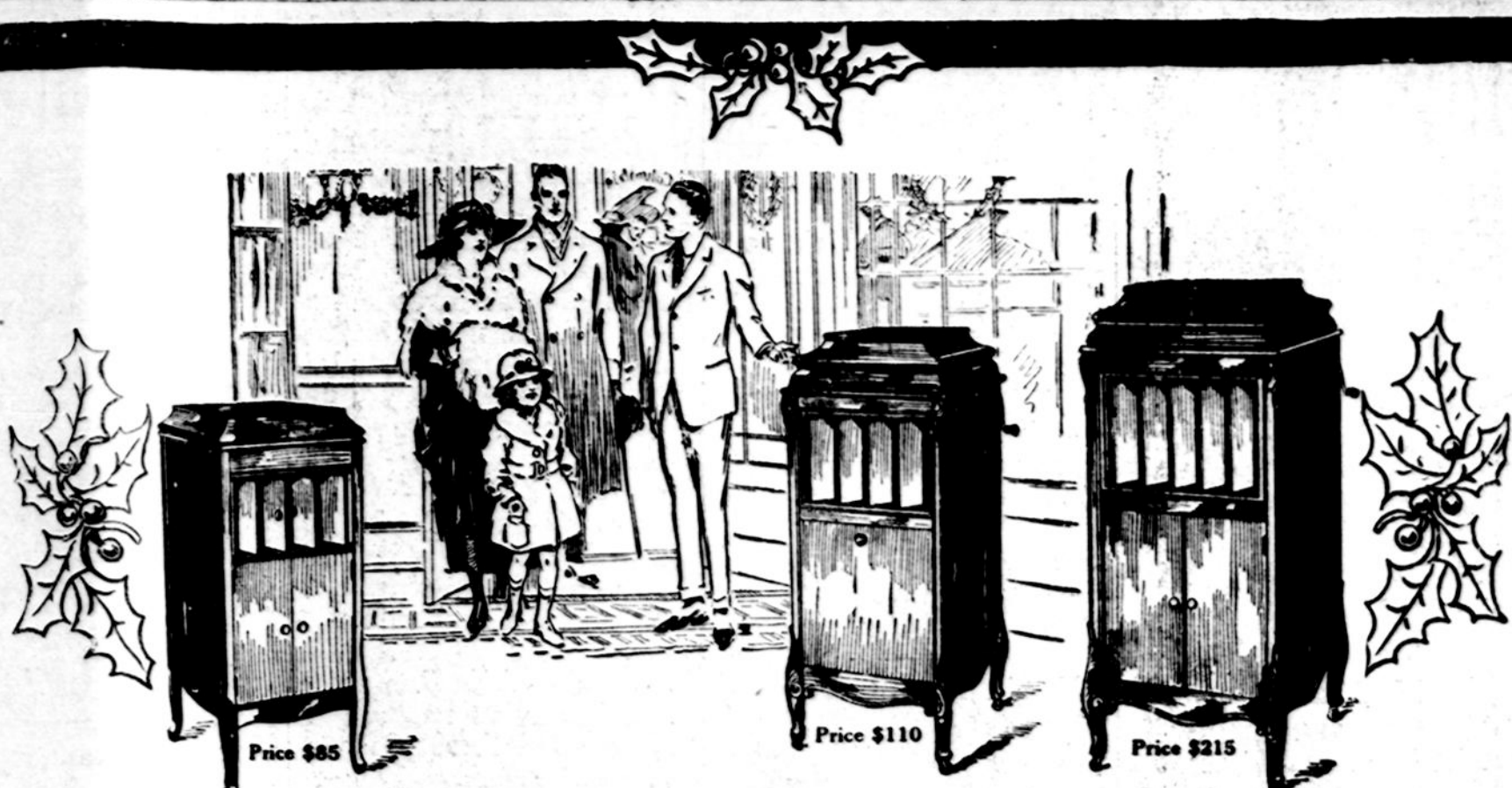
Pajieskau pusbrolio Povilo Vaitkaus, Kauno gub., Vilkmėrgės pav., Viduklės parap., turis svarbų reikalą ir meldžiu jo paties atsisaukti, ar kas žino pranešti.

Antanas Sideravičius,

54 Mechanic st., Newton Upper Falls, Mass.

Pajieskau Vaitkus,

1827 Ross ave., Scranton, Pa.

Columbia Grafonolas

and Columbia Records

Užėkite Pasžiūrėti — Pa natykite ir Paklausykite

Tik Tokia Bude Galite Pažinti ir Pasigamėdinti Columbia Grafonolų ir Columbia Rekordų Ypatybę.

Nėra kito perkamo daigto, kurs jus su eils tiek pasilinksminimo, kaip Columbia Grafonola. Nėra kito tokio daigto, kurs jus namams suteiks tiek smagumo, kaip Columbia Grafonola. Jų vos įvairių kaimų nuo 18 augstyn ir visokių stilių pritaikintų prie kiekvieno išgaldės nusi rkti.

Columbia Rekordai padaryti geriausių pasaulis dainorių ir muzikantų. Columbia Rekordai gaminami ne tik Anglijoje, bet ir 34 kitokiose kalbose, tarpe kurių yra ir jūsų kalboje rekordai, modervti geriausių jūsų tautos artistų.

PAREIKALAUK NUO PARDAVĖJO DOVANAI DALINAMA JUSŲ KALBOJE
REKORDŲ KATALOGĄ, ARBA PARASYK I

Columbia Graphophone Company

International Record Department

102 West 38th Street

New York, N. Y.

Perkant Grafonolas ir Rekordus, tēmykit šį vaizdą ir atsakomybės ženklą.

Pajieskau Onos Valauskaitės, Kauno gub., Telsių pav., Pavodinės parap. Vainų dvarys; pirmiau gyveno Chicago, Ill. Kas apie ją žino malonėkit pranešti.

Antosė Karmauskaitė,

2721 Penn. ave., Pittsburgh, Pa.

Pajieskau Vincento Ivanausko, Vilniaus gub., Zasių parap., Litvinikių kaimo; taipgi Martyno ir Stanio Ivanauskių, pusbrolių, visi Litvinikių kaimo. Jie patys arba kas apie juos žino malonėkit pranešti. (1-8)

Adolfas Ivanauskas,

2228 Forbes st., Pittsburgh, Pa.

Pajieskau draugo Danieliaus Kilkaus, Kauno gub., Vilkmėrgės pav., Kupiškio parapijos, Ikonų sodžiaus, gyveno sodos, Chicagoje. Meldžiu atsisaukti.

Petras Tamosūnas,

101 So. Main st., Bridgeport, Conn.

Pajieskau brolio Igno, Suvalkų gub., Seinų pav., Serijų valsčiaus, gyveno bene New Yorko steite. Meldžiu atsisaukti.

Ursulė Stankuvienė,

1204 Lloyd str., Scranton, Pa.

Pajieskau brolio Povilo Pikelio, Kauno gub., Šiaulių pav., Luokės parap. Jo paties atsisaukti ar kas žino meldžiu pranešti.

Feliks Pikelis,

2726 Spring Alley Pittsburgh, Pa.

Pajieskau brolio Juozo Bariso, Vilniaus gub., Trakų pav., Merkės parap., Gudakiemio kaimo. Jo paties ar žinančiųjų meldžiu atsisaukti.

Monika Pauleikienė,

BOX 513, Export, Pa.

Pajieskau giminių ir pažįstamų Baltakaus iš Zapolio ir Jadelio iš Bikanų. Jų pačių atsisaukti ar kas žino malones pranešti.

Domicelė Daminaitė-Juzienė,

2310 So. Leawitt st., Chicago, Ill.

Pajieskau draugų: Leono Norbuto iš Kužių miestelio, ir Mateuso Jauniskio, abu Kauno gub., Šiaulių pav. Meldžiu atsisaukti, ar kas žino pranešti.

Frasas Daunis,

1103 Braddock ave. Braddock, Pa.

Pajieskau brolių Jono ir Povilo Dargių, Mėskaitių kaimo, Telsių pav., Kauno gub., seniau gyveno Brooklyn N. Y. Jie patys arba kas juos žino meldžiu pranešti šiu adresu:

Veronika Dargiūtė, (1-8)

719 Main st., Cambridge, Mass.

Pajieskau Zigno Januševičiaus, apie 5 metai Amerikoje, iš Nedingų, Vilniaus gub., Trakų pav. Jis patys arba kas jį žino malonėkit pranešti, nes turiu labai svarbų prie jo reikalą.

Kazimieras Venslauskas,

8 Chandler st., Marlboro, Mass.

Pajieskau draugės Marijonos Dromontaitės, taipgi Tado Dromonto, abu Kauno gub., Raseinių pav., drifavos valsč., Kitrinių kaimo. Jų pačių atsisaukti ar kas juos žino meldžiu pranešti.

Aleks. J. Glaveckas,

3230 Lowe ave., Chicago, Ill.

Pajieskau Kazimiero Velickos, Simono Tamkevičiaus ir Baltrus Vaidos, visi Kauno gub., Veliuonų valsč., Stakių parap. Meldžiu atsisaukti.

Frank Velickas,

408 So. Paca st., Baltimore, Md.

Pajieskau pusbrolio Povilo Vaitkaus, Kauno gub., Vilkmėrgės pav., Viduklės parap., turis svarbų reikalą ir meldžiu jo paties atsisaukti, ar kas žino pranešti.

Antanas Sideravičius,

54 Mechanic st., Newton Upper Falls, Mass.

Pajieskau Vaitkus,

1827 Ross ave., Scranton, Pa.

Pajieskau sesers Magdės Draugejūnės-Navajienės, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Bartninkų parap. Meldžiu atsisaukti.

Juozas Magevičius,

78 N. Bank Alley, Akron, Ohio.

Pajieskau Jurgio Kaminsko, Kauno gub., Panevėžio pav., Biržių parap., Kapeliškių sodos. Jo paties atsisaukti, ar kas žino meldžiu pranešti.

Jonas Užubalis,

625 Kishwaukee st., Rockford, Ill.

Levusė Ročaitė pajieskau savo tėvo Juozapo Ročio, pirmiau gyveno Philadelphia, Pa. Paeina iš Kauno gub., Telsių pav., Varnių parap., Paverdučių kaimo. Jis pats lai atsisaukia arba kas apie jį žino malonėkit pranešti.

Levusė Ročaitė,

2721 Penn. ave., Pittsburgh, Pa.

Pajieskau sesers Veronikos Pužiūnės-Bartkevičienės ir jos vyro Stahislovo, prieš metus gyveno Akron, Ohio. Turis svarbų reikalą ir meldžiu jį pačių atsisaukti ar kas žino teiksis pranešti.

M. Pužinas,

1168 Dallas Rd. N. E., Cleveland, Ohio.

Pajieskau Petronės Gričiūnienės ir Jono Pušinio. Jų pačių atsisaukti ar kas žino meldžiu pranešti.

K. Roody,

Gen. Del. Detroit, Mich.

Pajieskau pusseserės Barbaros Urbanaitės, Kauno gub., Raseinių pav., Pandionio parap., Linkalų kaimo. Taipgi ir kitų savo pažįstamų meldžiu atsisaukti.

Vincas Urbanas,

2 Foyle st., Worcester, Mass.

APSIVEDIMAL

Pajieskau apšivedimui merginos lietuvaitės, ne senesnės 27 metų, apšipazinusios su anglų kalba ir raštu. Aš turis gerą biznį ir reikalinga man pagalbininkė gyvenime. Norinčios turēt gražų gyvenimą malonės atsisaukti. Platesnės žinias ir atsakymą duosiu kiekvienai.

J. M. Rogers,

424 N. 10-th st., Philadelphia, Pa.

Pajieskau apšivedimui merginos, nuo 20 iki 30 metų amžiaus, as esu 25 metų. Platesnės žinias suteiksiu per laisla.

ZINIOS IS VISUR.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on Nov. 19, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

SPROGO 15,000 SOVINIU.

Iš Wilmingtono, Del., pranešama, kad Bethlehem Steel Co. amunicijos dirbtuvė pereitoj savaitėj kilo gaisras ir eksplodavo 15,000 užtaisų sovinių. Penki žmonės liko sužeisti, vienas užmuštas. Eksplodizija sunaikino visą sovinių liudavimo dirbtuvę ir sandėlį. Nuostoliai siekia \$100,000.

NEPAPRASTAS IS-RADIMAS.

Bostono armėnas Garabed Giragossian sakosi padaręs nepaprastą išradimą ant kurio įsai dirbės 12 metų. Jis atradęs naują šaltinį energijos, taip kaip Franklinas savo laiku atrado elektrą ir jos panaudojimą prie darbo. Armėnas tvirtina, kad jis turi padaręs jau ir motorą prie tos energijos pritaikytą. Atrastoji energija esanti tokia didelė, kad su jos pagalba Amerika galėsianti netik ramiai laimėti, bet tiesiog revoliucionizuoti visą industriją.

Kas šitos energijos šaltinis yra, iš kur ją galima gauti, kaip ją prie darbo pritaikyti, tai yra paslaptis kurios Giragossian niekas nesako. Tačiau jis nuvažiuavo į Washingtoną ir taip įtikinamai apie savo išradimą papasakojo, kad kongreso komitetas nutarė duoti jam teisę išbandyti savo išradimą valdžios lėšomis. Patentų komitetas taipgi vienbalsiai su tuo sutiko.

Giragossian šitą išradimą vadina pirmuoju savo vardu. — "Garabed."

AUGUSTOJ TAMSU.

Maine valstijos sostinėj Augustoj sudegė elektrostotis. Naktimis miestas dabar paskendęs tamsybėj. Namuose deginamos žvakės.

NUŠOVĖ 7 ŽMONES.

Per stirnų medžioklę, kur pasibaigė 15 gruodžio, Maine'o giriose šimet nušauti 7 žmonės. Pernai per tokį pa sezoną buvo 16 nelaimių.

EKSPLIOZIJŲ ŽUVO

10 ANGLIAKASIŲ. West Virginijoj, netoli Susannos, Yukon Pocahtas Coal Co. kasykloj 15 d gruodžio naktį įstiko eksplozija ir užmušė 10 angliai kasių.

SUĖMĖ DU PLĖSIKU.

Springfielde, Mass., de tektivai areštavo "lodžing hauzėj" du plėšiku, kuri pereinę ketvergą išplėš Worcesterystėje banką.

NERA ANGLIJ, MO-KYKLOS UŽSIDARO.

Springfielde, Mass., Cleve lande, Ohio, ir kituose miestuose del stokos anglies prie siėjo uždaryti mokyklas ir paleisti vaikus visam mėnesiui ant "vakacijų."

PALAIDOJO 200 NEŽINOMŲ LAVONŲ.

Halifaxe palaidota 200 žmonių, žuvusių nuo eksplozijos, kurie buvo taip apdege, kad jų niekas negalėjo pažinti. Visus juos užkasė vienoj grabėj.

KAS REIKIA ŽINOTI LAIKE UGNIES.

Pasitaikius, kad žmogaus drapanos užsidega, apsupk jį šlapio audinio, vilnų drapanų arba kaurų bei divonų, arba gesink ugnį vandeniu, smiltimi, pelenais arba bent kokia nedegama medžiaga. Neturint nieko po ranka, nuplėšk jo drapanas arba volio k jį po žemę liepsnos užgesinimui. Namui degant, jei dumai labai tirsti, laikyk

galvą arti grindų. Negalint išbėgti, išlipk už lango ir langą paskui savęs nuleisk bei uždaryk.

VELYKOS IR KIAUSINIAI.

Vartojimas kiaušinių Velykoms yra, beabejonės, ženklas gamtos atgijimo, gyvybės atgimimas pavasaryje. Krikščionybės žvilgsniu toji kiaušinių puota yra ženklu prisikėlimo ir ateities gyvenimo. Tačiau tasai įprotys nepriguli vien krikščionims, nes ir žydai vartoja kiaušinius apvaikščioidami Velykų puotą ir, net Persai švėdami naujus metus kovo mėnesyje dalinasi dažytais kiaušiniiais.

Negrai prieš majorą Curley.

Negrų organizacija "Tautinių Teisių Lygybės Liuga" išleido savo atsišaukimą į Bostono negrus piliečius, kad šie neremtų dabartinio majoro Curley kandidatūras. Negrai priešingai Curley delto, kad jie buvo protestavę prieš rodydą Bostono krutantių paveikslų "The Birth of a Nation," kame tiesiog kurstoma rasinė napykanta, bet majoras Curley tokius paveikslus dagi užgyręs, kas buvo didelė panieka negrams.

"Metodologijos daktaras"

Mali-Maliauskas laiko "konferencijas," kuriose jis maltrą mali-malienę.

PASILIUOSAVIMO NUO

KARĖS Aplikacijos "Questionaires" išpildome atsčiai ir nebrangiai su Natariušo paliudijimu. Ofiso vaandos nuo 9 val. iš ryto iki 9 val. vakare. (8-18)

LITHUANIAN AGENCY.

A. Ivaskyevicz, 315 Broadway, South Boston, Mass.

Sustreikavo duonkepiai.

Roxbury yra didelė duonos kepikla, "Ferguson Bakery," Charlestown, Mass. "Fox Bakery" viršminės jos kepiklos yra susivienijusios ir vadinasi "General Baking Co." Darbininkai jose daugiausia ateiviai, daug ir lietuvių dirba. Padėjimas darbininkų buvo labai prastas. Dirbti reikėjo lgas valandas, užmokėstis menkas. Darbininkai norėdami pagerinti savo buvį pradėjo rašyties ir uniją kompanija dažinojus, prigūčius prie unijos tuoj pralino iš darbo. Tas buvo vyriausia streiko priežastis. Streikas prasidėjo lapkričio 29 d. ir dar tebesitęsia.

Darbininkai laikosi tvirtai, išskiriant kelis, kurie "pastreikavę" dvi dienis sugrįžo dirbti. Liudna, kad ir ateiviai eina "skebauti."

Pirma tokie vadino save "sportais", "bagotiriais" ir daug "žinančiais." Dabar pasirodė, jų vertė. Kuomet bėdinį žmonės, turinti šeimynas, kovoją, šitie pasidavė, pasunkina jiems kovą. Nėgana, kad patis "skebaudžia," dar ir kitus vilioja, kad eiti su jais "skebaudžia." Kaip girdečiau, jie gauna nuo kompanijos po \$5.00 už kiek vieną atvestą "skebą." Patariau streikieriams laikyties tvirtai patol, kol bus išlaimėta. Ateis laikas, kad bus uždarytos visos dirbtuvių duris "skebams."

Streikierys.

Sako, Bostonas da nesventas.

Pereitą nedėdienį Okabei Shalom žydų organizacijos parengtose prakalbose, rabinas Hirsh Levi pasakė prakalbą apie Bostoną, išpaudydamas, kad miestas turi savyje da daug nešvarumų ir da negali but priskaitytas prie šventųjų miestų. Bet

ŠLIUPO SAPNAS

Tilps Kalėdiniam "Dilgėlių" numeris.

KAIP REDAKTORIUS SUTAIKYT?

Šis puikus fejtonėlis patalpintas "Dilgėlių" No. 3, kuris jau išėjo.

Užrašykite "Dilgeles" savo draugams, draugėms ir pažįstamiems, kaip

Kalėdų Dovana,

"Dilgėlių" kaina metams 1 dol. Pajienis numeris 10c. Adresuok šitaip:

"DILGĖLĖS"

149 Millbury st., Worcester, Mass.

ponas "rabi" nenurodė tų visų nešvarumų priežasties.

Bukit atsargus pirkdami auksinius daiktus.

Ateinant Kalėdoms, daugelis lietuvių perkasi laikrodžius, žiedus, bransolietus ir kitokius auksinius daiktus. Bet patariu sako, kad neviskas auksas, kas blizga. Kartais žmogus nusiperka "gvarantuotą ant 20 metų" auksą laikrodėlį, o už savaitės tas nušunta ir iš "auksa" pasidaro "bresas." Jau keliolika lietuvių taip apsigavo.

Todėl bukite labai atsargūs. Nepirkite auksinių daiktų pas nepažįstamus pldiorius, nei svetimtaučių krautuves.

Kam tokių dalykų reikia, tegul ateina pas Petrą Valukonį, kuris turi "Keleivio" namą po No. 255 Broadway auksinių daiktų skyrių. Tenai gausit ko tik norit ir niekas jus neapgaus. Kas nori nupirkti kam nors gerą prezentą Kalėdoms, tai pasirinkti tokių daiktų geriausia pas P. Valukonį.

ŠVIESIAUSIOJI PLANETA.

Venera yra šviesiausia iš visų planetų. Kuomet ji pasirodo nuo saulės į rytus, tai saulei nusileidus galima ją matyti vakaruose; tuomet mes ją vadinam "vakarine žvaigžde." Bet kuomet ji randasi vakarų toluoje, tada ją galima matyti vien rytuose prieš saulėtekį, ir mes ją vadinam "aušrine." Žiūrint per teleskopą, ji išrodo id sidabras be plėtomis, be dėmės. Ji yra taip žėrinti, kad astronomai mažai tegali apie ją sužinoti, išskyrus tą faktą, kad toji planeta yra apsupta pilna debesų atmosferos ir, tokiu būdu kyla abejojimas, ar bus galima kada nors pamatyti pačią planetą.

PASAULIO KALBOS

Pagal apskaitliavimą, 150 milijonų žmonių kalba angliškai; suviršum 41 milijonas kalba francūziškai; 60 milijonų kalba vokiškai; 30 milijonų itališkai, 41 milijonas kalba ispaniškai ir 67 milijonai rusiškai.

NAVATNIAUSIA

visame sviete knyga SAUJA PIPIRŲ.

SENBERNIAMS ir SENMERGEMS.

Knygoje telpa begalo navatni, bet ir tesingi, sie straipsniai: Kodėl vyrai tampa senberniais? Ar jaunos merginos myli senbernius?

Ar pritinka senberniais vesti jaunas merginas? Kodėl merginos tampa senmergėmis?

Ar jauni vaikinai myli senmerges?

Ar pritinka senmergėmis ištekti už jaunų vaikų.

Knyga papuošta labai puikiais, artistikais paveikslais.

Kaina tik 35 centai.

Knygos reikalaukite pas: A. PIPIRNINKAS 2023 ST. PAUL AVE., CHICAGO, ILL.

arba "Keleivio" Knygyne, 255 Broadway, So. Boston, Mass. Agentams duodu didelį nuosimti (komišing).

MOKYKLOJ SPROGO BOMBA.

Richmonde, Virginijoj, vienas mokinyš augstesnėj mokykloj atsisotjo prieš mokytoją išduoti savo lekciją iš vokiečių kalbos ir tuo pačiu laiku vartė rankose bombos fiuzą. Tas sprogo, nutraukė mokiniui pirštus ir išrovė visus stiklus iš mokyklos langų.

TAUTOS REIKALAS.

Siandien, kada pergyvename niekad pirmiau nebuvusią pasaulio dramą, svarbiausiu tautos reikalu turėti sveikus žmones. Lai ligos ir pavietrė užgula tautą, o ta tauta jau žuvis. Sveikata yra tautos galingumo pamatas, kertiniu gi jo akmeniu yra skilvio sveikata. Kad išvengus ligų reikia išvalyti skilvis. Trinerio Amerikoniškas Karčėjo Vaino Elixeris yra geriausiu vaistu šiame reikale. Jis išvalo vidurius ir sustiprina jų veiklumą. Visi jūsų skilvio negerumai, kaip tai užkietėjimas, nevirškinimas, galvos skaudėjimas, nerviskumas, bėmiegė ir abelnas nusilpėjimas greit pranyksta. Visur aptiekose gaunamas. Kaina \$1.00. Kančios nuo reumatizmo, neuralgijos, strėnų gėlmo ir tt. kartina gyvenimą. Bet jūs galite išvengti visa to, vartodami Trinerio Linimentą, kuris taipgi pagelbsti nuo nikstėjimo, raumenų pertempimo, istinimo, raumenų bei kojų sukimo. Kaina 55c. ir 65c. aptiekose. Išsirašant — 45 ir 75c. Jos Triner, Co. Mfg. Chemists 1333-1343 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

TRINERIO SVEIKATOS KALENDORIUS.

Gražesnis negu kada nors pirma buvusių Trinerio sieninių Kalendorių yra šis 1918 metams. Žavėjanti paveikslai sveikatos dievaicių vaizdinančių Trinerio vaistų reikšmę, taip gi du vaizdai parodanti Trinerio Chemikal Laboratoriją. Prisiųsk 10c. pasiuntimo lėšoms apmokėti. Jos. Triner, Manufacturer of Triner's American Elixer of Bitter Wine ir kitų vaistų. 1333-1343 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

TEMYKIT! Vyrus ir merginas mokiam Barberio amato. Išmokus parupinam vietą. Reikalaukit informacij. Smulkstis. (30)

GLOBE BARBER SCHOOL, 439-3rd ave., PITTSBURGH, PA.

SMUKLIŲ PASIGARSINIMŲ KAINA "KELEIVYJE."

Norint ką nors pirkt, parduot, pajieškot prasišalinusių ypatų, pajieškot giminių, draugų, arba ką nors šiaip pagarsint, už tokius pagarsinimus skaitoma po 2c. už žodį.

Jeigu tokius pasigarsinimus norima patalpyti kelis kartus, tad už sekancius sykius, skaitoma tik tiktai po 1 1/2c. už žodį, už kiekvieną syki.

Už visus tokius pasigarsinimus ir apsiavedimų pajiešojimus turi apmokėti ir "Keleivio" skaitytojai.

Pajiešojimus giminių arba draugų, "Keleivio" skaitytojams, viena kartą per metus patalpiname dykai, tik tokie pajiešojimai neturi but ilgesni kaip 30 žodžių priskaitant ir adresą. Bet jei skaitytojas nor patalpyti pajiešojimą daugiau kaip viena syki, tad turi primokėti po 1c. už žodį, už kiekvieną syki.

Geriausiai yra garsintis "Keleiviję", nes "Keleivis" plačiausiai skaitomas lietuvių laikraštis, o pagarsinimų kaina labai pigi.

Siūniant mokėti už pagarsinimus ar už kitą, popierinius pinigų galima prisiųst prastame laiške, tik reik užrašyti aiškiai adresą to kas siūnia ir Redakcijos. Su bile reik kaupti laiškus į "Keleivį" parašykite adresą taip:

"KELEIVIS"

255 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

MOTERŲ IR MERGINŲ ŽINIAL.

Atidariu naują vietą Bostone. SIUVU VISOKIUS RUBUS pagal vėliausia madą — GRAZIAI IR PIGIAI. Taipgi galima gauti ir gatavų.

M. M. ANDREWS (Andriusius) 44 Boylston Street, BOSTON. (tarpe Washington ir Tremont sts.)

Telephone: Greenpoint 2372

MACYS BROS. FURNITURE CO.

TIKRAI LIETUVISKA KRAUTUVĖ IR ISLYGOS PIGIOS

\$1.00 tik ant savaitės

Pristatom į namus visokius daiktus ir visa aplinkelį Jersey, New York, South ir Central Brooklyn, Maspeth ir kitur. Atvažiuokit ir iš toliau, karai užsimokės. (7)

198-200 Grand Street

tarpe Driggs ir Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.

Lietuviai Kriauciai

Visokius Vyrams Drabužius Siuvame ant Užsakyto Išvalome, sutaisome ir išprieiname senus.

Vienintelė Kriaucių kompanija So. Bostone, kur visame duode gerą ir gražų darbą už priimamą kainą.

PASIŪDINK PAS MUS SIUTĄ O NEBIOJ IR DIAUGIŠKŲ. Todėl, kurie norit pasiūdin gerą siutą, išvažiuoti arba suprostiti kreipkitės pas mus.

SOUTH BOSTON CUSTOM TAILORING CO.

278 Broadway, So. Boston.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "KELEIVĮ."

Materijalistiškas Istorijos Supratimas

TRUMPI IR AIŠKUS STRAIPSNELIAI PROLETARIŠKIOS FILOZOFIJOS.

TAI VIENINTELĖ LIETUVIŲ KALBOJE KNYGA, KURIOJE TRUMPAI, BET AIŠKIAI NURODOMA KAS GIMDO PASAULYJE VISOKIUS BAIŠIUS NUOTIKIUS.

KNYGA PADALINTA Į ASTUONIŠ BLYRIUS.

SKYRIUS I. Įvairūs istorijos supratimai. SKYRIUS II. Materijalistiška istorijos supratimas. SKYRIUS III. Išvedimų patvirtinimai. SKYRIUS IV. Pirmoji Kryžielvų Karė. SKYRIUS V. Antroji Kryžielvų Karė. SKYRIUS VI. Trečioji ir sekancio kryžielvų karė. SKYRIUS VII. Kryžielvų karės su Krikščioniais ir Stabmeldžiais.

KARIŲ PRIEŽASTIS.

SKYRIUS VIII. Materijalistiška istorijos Supratimas ir Darbininkų Kleos Išaišiuosavimas.

TĄ KNYGĄ TURĖTŲ PERSKAITYT KIEKVIE-NAS PROTAUJANTIS ŽMOGUS, kuris nori plačiau ir aiškiau suprasti pažangų draugijinį surėdymą KAINA KNYGOS 20c.

Gaunama "Keleivio" Knygyne. Rašant laišką arba siūniant pinigų, adresuokit taip:

"KELEIVIS," SO. BOSTON, MASS.

DARBO ŽMONĖS! PLATINKITE "KELEIVĮ." Jis pasitarnaus Jums visados teisingai ir visame šventai gins Jūsų reikalus.

ELEKTRA YRA GYVASTIS.

VYRAL-MOTERS-KAM KENCIAT? Bukit tvirtus, sveiki. Užsiganedinkit gyvenimu. Prisiengkite dabar prieš ligas, skaudulius, šaltį. Stebukingas pasekmes tasi elektriskas diržas padaro kiekvienam. Ar norėtusi sirgti ir kentėti kada mes pasiulom pagelbą taip pigiai. Tasi elektriskas diržas padarytas su ypatingu tikslu. ATNAUJINT GYVYBĖ nusilpusio kuno dalyse. Geras nuo susinervavimo ligų, reumatizmo, suirimo pilvo, inkstų, plaučių ir kitokių negalių vyrų ir moterims. Niekentė da viena diena. Prisiųsk \$1.50 su vardu ir adresu, o mes pasiūsiame tuojau. Priduokite juosmens matėrą. Už Suvenytų Valstijų reikalaujame užmokėti iš mako. Fishleigh & Co., B. 70 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

Siutus, Overkotas ir kitokius Rubus

DUOKIT PASIUT MUMS.

Mes užtikrinam, kad Jūs suėdysit pinigų ir turėsite GRAZIAUS RUBUS. Kadangi mes imam materiją iš gerųjų firmų ir pirmuorojam rubą pagal žmogų, todėl mūsų pasiuti siutai ar overkotai nesunkio žmogaus išvaizdą ir buna tvirtesni. VISOKIUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PASIUVAM PIGIAI IR GERAL. TAIPGI IŠVALOM IR IŠPROSINAM VYRŲ IR MOTERŲ RUBUS. Darbas geras ir užtikrintas. Kaina prieinama. Tikras Juos brolis Lietuvie. Ant. Januška 222 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Telefonas: So. Boston—21018

NUSILPNEJ, NERVISHI, NEUŽTERTINAI KRAUJO TURENTI VYRAI IR MOTERES Igauna Stiprumą, Tvirtumą, ir Sveikata.

Jeigu sergate pilvo bei žarnų ligomis, jeigu turite skausmą galvos, užkėrėjimo vidurių, negalite miegoti, neturite gero apetito; jeigu jūsų kūnas yra apvalus, turite prastą kraujotaką, neprimni kvapo ir silpnos nervų; jeigu jaustate visai nuvargis ir jeigu jūsų protiškos ir kūniškos pajėgos išnykusias, — turite vartoti Nuga-Tone — tą Stebuklingą Kraujo Valytoją ir Sveikatą Tverėją.

Nuga-Tone

Padara Tvirtą, Raudonąją Kraują, Stiprus, Nuolatinius Nervus ir Tvirtus Vyrus ir Moteres.

Tie svarbūs gyvokai, Nuga-Tone, šmeta nuodas iš kūno ir padara jį stiprų ir sveiką. Pripildą kūną su tvirtą, raudonąją kraują ir padidina joją kumą. Nuga-Tone duos jums giarą apetitą ir kožnas kasnis maisto bus skanus, nes jūsų grumulvaimas bus svarbam stoviuje. Nėra geresnių vaistų nuo rūkšto, pilna gazu pilvo, nesveikumo kepenų, užkėtėjimo skilvės, biaurio kvapo, išpuštų bei skaudingų po valgiu vidurių ir grobų, nerviskumo ir apvilkto keizavio. Nuga-Tone pastiprina širdę, pridoda veiklumo kepenoms ir padara viduriavimą fluosą ir regularišką. Jeigu kas yra nuvargis, silpnas, nervuotas ir išsunkintam stoviuje, ne turis apetitą ir ambicijos, jaustas nesmagumo visame kūne ir negalė atlikti savą darbą bei naudoti priimamuo gamtos-Nuga-Tone padarytas ta, jog jaustes kaip nauju žmogum. Pripildis pilnai su tvirtumu, stiprumu ir gyvingumu.

Nuga-Tone yra Absoliutiškai Gvarantuoti kad suėdysit sveikata ir būsite užgandinti, arba nuo sugrąžinama pinigų. Gvarantija yra jeta ir kodą pundi. Pilnas vieno mėnesio gydymas tik \$1.00, ar ant šėių mėnesių už \$5.00. Siųskite savo pastarvimo šendena ir atgausite savo pirmutinį sveikatą, stiprumą ir spiekas. Nuga-Tone yra taipau naudingas dėl vyru kaip ir dėl moterų.

SIŪSKIT TĄ KUPONĄ

National Laborat. 123 W. Madison st., Chicago, Ill.

Išdeju šienai \$..... ir mēdeliu prisiūsti..... mėnesio gydymo, gyduojasi Nuga-Tone.

VARDAS IR PAVARDE.....

ADRESAS.....

Vietinės Žinios

Atsidarė So. Bostono tunelis.

Pereitoj subatoj atsidarė jau antroji dalis tunelio, kuris jau kelinti metai yra kasamas iš Cambridgeaus į Dorchesterį. Dabar iš So. Bostono galima nuvažiuoti po žeminiu traukiu tiesiog į Cambridge į 5 minutes laiko, kuomet viršutiniai kariai reikėdavo važiuoti pusę valandos, o kartais ir valandą.

Teciaus šitas tunelis dar negatavas. Dabar traukiai ateina tik iki Broadway ir Dorchester ave. kampo, o turės eiti iki Dorchesterio.

Vagis, ką išvėgė "Keleivio" ofisa, buvo katalikai.

Kelias savaicių atgal šioje vietoj buvo rašyta, kad nedėlios dienos, pareinant iš bažnyčios, bomų likos išlaužtas "Keleivio" ofisas ir P. Valukoniui pavogta už \$350 auksinių daiktų.

Ikišio policija sugavo jau 12 vagių. Teisme paaiškėjo, kad veik visi vagys yra katalikai ir "brostvių" kluono nariai. Šitas kluonas užstatė už juos kauciją ir ketina sudėti pinigų atlyginimui už pavogtus daiktus, kad tuo būdu sumažintų savo nariams bausmę.

Rengiasi iškilmingai pagerbti Revoliuciją.

Bostono Darbininkų Taryba rengiasi iškilmingai pagerbti 1905 metų Rusų Revoliucijos kankinius ir šių metų Revoliucijos pergalę.

Tuo tikslu 13 sausio, 1918. People's Temple salė, kuri randasi kertėj Berkeley st. ir Columbus ave., 2:30 val. po pietų bus didelis mitingas. Kalbės New Yorko "Forwardo" redaktoriaus B. Vladack, finų laikraščio "Raivaaja" redaktoriaus S. Norveja, žinomas socialistų rašytojas Boudin ir James O'neal.

Dainuos 200 daininkų chorą ir griežs 50 rusų muzikantų kapelija.

Ižanga dovanai.

Central Labor Unija pastatė savo kandidatą.

Bostono taip vadinama Central Labor Union organizacija pereito nedėdienio susirinkime vienbalsiai užtvirtino James T. Moriarty kandidatūrą į miesto councilmanus.

Moriarty žinomas darbininkams kaip uolus veikėjas A. D. Federacijos. Tikimasi, kad organizuoti darbininkai išrinks jį miesto tarybon.

NAUJOKŲ ŽINIAI.

Nuo 15 d. gruodžio, kiekvienas kuris užsiregistravo Birželio 5 d. gaus blanką iš vietinio Exemption Board'o su daugeliu klausimų. Bėgyje 7 dienų tą blanką reikia sugrąžinti atgal atsakius ant visų tų klausimų. Kurie tų blankų nesugrąžins tie bus tuojaus imami į kariumenę. Todėl, kurie nesuprantate atsakanciai, anglų kalbos, ateikiti į LSS. 60-tos kuopos salę po num. 376 Broadway, bile vakarą, o čia gausit reikalingus paaiškinimus.

LSS. Komisija.

LINKSMŲ ŠOKIAI. Subatoje 29 Gruodžio, LSS. 71 kuopa rengia gėrus šokius Cyprus salėje, 40 Prospect st., Cambridge. Prasidės 7:30 vakare. Svečiai yra užkviesti iš visos apilinkės, salė graži ir ruiminga, todėl galima bus gerai pasišokti pasilinksminant. Mel-džiam kiekvieną atsilankyt. Komitetas.

Gražiausias Teatras

MARIJA MAGDALIETE

Istoriška penkių aktų Drama iš Kristaus gyvenimo

Tai milžiniškas veikalas, kuris aiškiai parodo priežastis kilimo krikščionybės ir atsiradimo naujosios eros. Tame perstatyme aiškiai parodoma tuomaikinis gėdynės žmonių gyvenimas. Vienu žodžiu, žingeidumo pilnas.

Kiekvienas, tikintis arba laisvai manantis turety tą veikalą pamatyti.

Tą įspūdingą Teatrą perstitys LSS. 60 kuopa

Subatoje, 22 Gruodžio-December, 1917m.

Dudley Opera House,

113 Dudley Street,

Boston, Mass.

Svetainė atsidarys 6:30, perstatymas prasidės nuo 7:45 vakare.

Perstatyme dalyvaus apie 50 ypatų ir parinkti gabiausi aktoriai, todėl iš visų atžvilgių teatras bus labai užinteresuojantis.

Gerbiamąją Bostono ir apilinkės publiką maloniai kviečiame pamatyti tą nepaprastai gražų veikalą. Su pagarba LSS. 60 kuopos KOMITETAS.

Pinigus pasiūnciu į Lietuvą ir Vokietiją.

Per mano tarpininkystę galite prigelbėti

Badu mirštantiesiems jūsų broliams Lietuvoje ir tremtiniams Vokietijoje.

PASARGA: Pagal įstatus galima siųsti tik per vieną įstaigą bėgyje vieno mėnesio sekanciai: karės tremtiniams ne daugiau kaip po \$125, šeimynoms \$125, pavienėms ypatoms \$75 ir nepilnamečiams \$25.

DIDŽIAUSIS LIETUVIŠKAS BANKAS

JUOZO KAWALIAUSKO

111 Salem Street,

Tel. Richmond 340

Boston, Mass.

Pinigus Rusijos pirkite, nes tik dabar kursas žemas

Pagal žemiausį dienos kursą galite pasipirkti tiktai pas

BANKIERIŲ JUOŽĄ KAWALIAUSKĄ

111 Salem Street,

Boston, Mass.

Konferencija.

N. A. P. P. Fondo konferencija atsisbus sausio 1-mą 1918m. Montello, Mass. Lietuvių Tautiškam name, pradžią 10 val. ryte. Draugijos, bei kuopos, katros esat prisidėję prie NAPP. Fondo malonėkiti prisiusti delegatus į minėtą konferenciją. Draugijos, katros neturi savo susirinkimų gali prisijusti iš stovinio komiteto narių.

Gruodžio 31 monteliečiai rengia puikų koncertą su orakalbomis toj pačioj svetainėj, T. Sarapas.

ŠOKIAI IR BALIUS.

Naujų Metų dieną nuo 2 val. po pietų bus labai gražūs balius. Rengia Lietuvių Kooperacija, savo svetainėj, 26 Lincoln st., Brighton. Bus gera muzika Dragašiaus iš Bostono. Todėl kas sveikas atsilankykite į tą gražų balių. Ižanga pigi. (52. Komitetas.

PARSIDUODA GRAFA.

NOLA visai mažai vartota, kam yra reikalinga, gera proga pirkti ir išligos geros. Malonėsit kreiptis ypatingai arba per laišką.

B. SKERSTONAS,

623—3-rd st.,

South Boston, Mass.

DOVANOS!

Geriausios Kalėdų Dovanos yra iš Auksinių daiktų, nes tai yra amžina dovana. Tokią dovaną gavęs nuo Jūsų atmins Jus per ilgą laiką. Todėl jeigu manysit pirkti kam nors dovaną užiekit pas mane pasižiūrėt. Aš užlaikau visokių auksinių, pauksuotų ir sidabrinų daiktų. Parduoju pigiai ir užtikrinu jų gerumą. Pareikalavus pristatau į namus aš pats arba mano agentai.

P. KETVIRTIS,

233 Broadway, So. Boston.

So. Bostone sudėgė moteris.

Tula M. Ryan, 53 metų amžiaus moteris, tarnavusi pas d-rą Bulgerį po No. 513 Broadway, norėdama pereitoj subatoj greitai įkurti pečių, pylė ant malkų kerosino. Kerosinas eksplodavo, apliejo jos veidą ir drapanas ir liepsnos pagauta ji taip apdegė, kad nuvežta į Carney ligonbutį tą pačią dieną numirė.

Kalėdų dienoje, Socialistai turės vakarienę po num. 376 Broadway. Tikietaus nusipirkite iš anksto pas kuopos narius ir pas laikrodininką Valukonį "Keleivio" Redakcijoje. Komitetas.

D. L. K. VYTAUTO BENO Muzikališka Mokykla.

Mokiname grajit ant visokių instrumentų, kurie norite pasimokyti kreipkitės. (48) 339 Broadway, So. Boston, Mass. M. Grubbis. Direktorius.

Pirmas Metinis BALIUS!

Rengia Lietuvių Balso Draugystė

Kalėdų dieną, 25 Gruodžio-December, 1917

Lietuvių Svetainėj,

Kampas E ir Silver St.,

South Boston, Mass.

Pradžią 4 val. po pietų ir trauksis iki vėlai nakties

GERBIAMIEJI:—Sirdingai kviečiame visus atsilankyti ant šio linksmaus Balius. Bus gera Orchestra, todėl gausit smagiai prisioikti angliškių ir lietuviškų šokių. Visus sirdingai užprašo KOMITETAS.

GYDUOLES NUO KOSULIO

Reikalaujamas gyduolis nuo kosulio, kiekvienas geidžia įgyti tik geras gyduoles. Niekas nesuklys, kas pasirūpins gyduoliu, išmėgintu laiku ir pasekmėgiu, o žinomų vardu

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balsamas Plaučiams). Neužtenka aptiekoje reikalauti tik "ko nors nuo šalčio". Paprastas pasakytis pilną vardą reikalaujamos gyduolės yra labai pagyrimo vertas, nes apsaugo nuo imitacijų ir padirbtų gyduolių. Pastaraisiais 37 metais Severos Balsamas Plaučiams gydė pasekmėgiu kosulį ir persilimą, taip pat sirguliavimus, kuriuose kosulys yra pirmiausia apsirėikimu, pavzdžiui, kosulys iš priežasties infliuzos, uždegimo pleuros, traukuojančio krupo, užkimo arba uždegimo dusausios. Šita gyduolė yra gera kaip vaikams, taip ir suaugusiems.

Severa's Cold and Grip Tablets

(Severos Plokelės nuo Persilimo ir Gripo) yra žinomos tuomet, kad per galį peršalimą labai trumpu laiku. centai.

Kaina 25c ir 50 centų —visur aptiekose

Severos Seimyniškos Gyduolės parduodamos visur aptiekose. Visuomet reikalaukite "Severos" ir pasakykite pilną gyduolės vardą. Jeigu arti negalima gauti, tai užsisakius, išsiųs tiesiog

W. F. SEVERA CO. Cedar Rapids, Iowa

Jūs esate apsaugotas pirkdami 'U.S.' Robo Apautuvus

nes jūs gaunate "U. S. Protected," kas reiškia smagumą, ilgą nešiojimą ir sutaupinimą pinigų. Šiltas, sausas kojos, ilgą tarnavimą, dubeltą smagumą — štai ką jūs visada rasite

U. S Guminių Apautuvuos

Juos yra taip smagu nešioti ir taip smagiai žmogus jauties, kad jums pilnai apsimoka nešioti "U. S." Kiekviena pora turi "U. S." žymę, kuri yra ženklas visudžiausios guminių daiktų išdirbystės visame pasaulyje. Yra tai jūsų apsauga. Pirkti galite gauti visur. Jūsų krautvinklas turi akurati ko jums reikia, arba gali gauti del jus jei nuo jo pareikalausite.

United States Rubber Company
New York

U.S. Rubber Footwear

Geriausias Kriaučius Bostone.

Jeigu norite tinkamas ir atsakančias drapanas, tai užsisakykite pas lietuvių kriaučius:

J. BERZELIONIS & CO.
4 Haymarket Sq. kampas Cross Str., arba 28 Chandler St. netoli Castle Sq. BOSTON, MASS.

SAUCIAUSIA BANKA

So. Boston Trust Co.

(Buvusi Mattapan Deposit & Trust Co.)

474 Broadway,

So. Boston, Mass.

KAPITALIS \$200,000.00
Perteklius ir neišdalintas pelnas 55,000.00
JOSEPH A. MAYNAR.—PREZIDENTAS

DIVIDENTUS

Už padėtus mūsų Bankoje pinigos nuo 5 Lapkričio, šių metų, bus mokama po

4 1/2 procento

už padėtus Taupinimo skyriuje.

Pinigus į Banką galite prisijusti ir per laišką.

KALEDŲ DOVANOS!

Jeigu dar nepirkai merginai arba vaikinui

Dovanos

tad pirmiau negu pirkis, už-eik pas mane pasiklaust kokią dovaną kam geriausiai tinka; aš Jums pasakysiu. Jeigu negali ateit tad parašyk, įdėdamas už 3c. krasos ženklelį aš patarsiu dovanai.

K. Sidlauskas

Aptiekorius

226 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

DAKTARAS

Fr. Matulaitis

GYDO VISOKIAS LIGAS PRITAİKO AKINIUS.

Valandos: Nuo 1 iki 3 dienų.

Nuo 7 iki 9 val vakare.

419 BOYLSTON STR.

Suite 419, 420 ir 421.

Netoli didžiojo miesto knygyno,

BOSTON, MASS.

DAKTARAS

A.L. KAPOCIUS

LIETUVYVS DENTISTAS.

VALANDOS: Nuo 9 iki 12 dienų.

Nuo 2 iki 9 vak.

NEDELİOMIS

iki 1 v. po pietų.

Ofisas "Keleivio" name.

251 Broadway, tarpe C ir D Sts.

SO. BOSTON, MASS.

APTIEKA

Teisingiausia ir Geriausia

Sutaisom Receptus su didžiausia atyda, nežiurint ar iš Lietuvos atvežti ar amerikoniški. Gyduolių galite gauti, kokias tik pasaulyje vartoja, taipgi visados randasi lietuvių aptiekorius.

EDVARD DALY, Savininkas

18 Broadway, So. Boston.

Galite reikalauti ir per laiskus, o mes per ekspresą gyduoles atsiųsiame.